

Beteckningar

	Traktkantlinje
	Fastighetsgränslinje
	Servitutsområde
	Kvartersnamn
	Registernummer för fastighet
	Traktkantlinje och registernummer för fastighet
	Samfällighet
	Ledningsrätt
	Registernummer för gemensamhetsanläggning
	Byggnader (huslivet)
	Byggnader (takkonturen)
	Skärmtak
	Transformatorbyggnad
	Staket
	Stenmur
	Stödmur
	Häck
	Väg
	Slätt
	Dike
	Strandlinje
	Järnvägsspår
	Drum, källa
	Fornlämning
	Eliledning ovan mark
	Eliledning i mark
	Arvsgårdshöjd
	Fastställd gatuhöjd
	Nivåkurva
	Fornlämning yta

0 240 480 960 Meter
1:20 000

DETALJPLAN ANTAGEN AV
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN
2020-09-15, § 58

Susanne Frank
SUSANNE FRANK
NÄMNDSEKRETERARE
BESLUTET HAR VUNNIT
LAGA KRAFT 2020-10-15

**Teckenförklaring, antagandebeslut
SBN 2020-09-15**

- Del som antagits genom beslut SBN 2020-05-05
- Del som undantas från antagande

1:1 500

leter

DETALJPLAN FÖR
**Spåningslanda 4:3 m.fl.,
norra delen (etapp 3, del 2)**

Alvesta tätort
ALVESTA KOMMUN
KRONOBERGS LÄN

2019-01-25, rev 2019-04-26

Patrik Karlsson Patrik Karlsson
Karolina Bjers Karolina Bjers
Planchef Planarkitekt (avslutad anställning)

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

-
-
-
-

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap

- GATA** Gata, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- PARK** Park, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- NATUR** Naturområde, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- ÅTERVINNING** Återvinningsstation, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Kvartersmark

- B** Bostäder, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- BS1** Bostäder, Förskola, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- E1** Transformatorstation, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- HZK** Detaljhandel, Verksamheter, Kontor, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.
- HC** Detaljhandel, Centrum, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER ALLMÄN PLATS

- Mark** Kulturlämning, schaktning får inte ske, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- Vä** Anläggningar för vatten och avlopp till en storlek av maximalt 30 kvadratmeter medges, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Utformning

- lek** Lekplats, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- parkering** Parkeringsplats, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- fördrjningsmagasin** Fördrjningsmagasin, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- vall** Vall, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- cykelväg** Cykelväg medges, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Utfart

- o** Utfartsförbud, PBL 4 kap. 9 §

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Omfattning

- p** Marken får inte förses med byggnad, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- p** Endast komplementbyggnad får placeras, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e1 30%** Största byggnadsareal är angivet värde i % av fasthetsarean inom användningsområdet, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- 5.0** Högsta byggnadshöjd är angivet värde i meter, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- 20.0** Högsta totalhöjd är angivet värde i meter, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning

- f1** Skyttar ska placeras på fasad eller tak och får inte överskrida takfotens höjd, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- f2** Om 60 dBA vid bostadsbyggnadens fasad överskrids ska minst hälften av bostadsrummen i lägenheter större än 35 kvadratmeter orienteras mot en ljuddämpad sida, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Placering

- p1** Huvudbyggnad ska placeras minst 4 meter från fasthetsgräns, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- p2** Komplementbyggnad ska placeras minst 1,5 meter från fasthetsgräns, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande

- b1** Källare får inte finnas, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- b2** Friskluftstagg ska placeras på oexponerad sida bort från riksväg 25 och Södra stambanan, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- b3** Entréer ska placeras på oexponerad sida bort från riksväg 25 och Södra stambanan, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- Mark** Pylon medges, PBL 4 kap. 10 §
- Utfart** o Utfartsförbud, PBL 4 kap. 9 §

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år, PBL 4 kap. 21 §

Markreservat för allmännyttiga ändamål

- U1** Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Kvartersmark, PBL 4 kap. 6 §
- U2** Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Allmän plats, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Ändrad lovplikt, fastighetsplan

Bygglöv krävs inte för skärmtak över uteplats, även inglasad, på högst 30 kvadratmeter, PBL 4 kap. 15 § 1 st 1 p.

ILLUSTRATIONER

-
-

Alvesta
kommun

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Planering
Patrik Karlsson
planchef
0472-152 88
patrik.karlsson@alvesta.se

LAGAKRAFTBEVIS

Datum

2020-10-15

Detaljplan för Spåningslanda 4:3 m.fl., norra delen (etapp 3, del 2) i Alvesta tätort har vunnit laga kraft

Samhällsbyggnadsnämnden i Alvesta kommun antog 2020-09-15, § 58 detaljplan för Spåningslanda 4:3 m.fl., norra delen (etapp 3, del 2) i Alvesta tätort.

Beslut härom har anslagits på kommunens anslagstavla 2020-09-22.

Något överklagande av nämndens beslut har enligt kommunens diarium inte inkommit under överklagandetiden som gick ut 2020-10-14.

Ovannämnda detaljplan har vunnit laga kraft 2020-10-15.

i tjänsten

Patrik Karlsson
planchef

Kopia till:

Länsstyrelsen i Kronobergs län, kronoberg@lansstyrelsen.se

Lantmäteriet, registrator@lm.se

SBF Bygg- och miljö

**Detaljplan för
Spåningslanda 4:3 m.fl., norra delen (etapp 3,
del 2)
i Alvesta tätort
Alvesta kommun, Kronobergs län**

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR:

Denna planbeskrivning

Fastighetsförteckning

Plankarta upprättad på grundkarta

Bilaga 1: Illustrationskarta

Bilaga 2: Checklista för undersökning av betydande miljöpåverkan.

Bilaga 3: Bullerberäkning

Bilaga 4: Laserdata/höjdstudie

Bilaga 5: PM Dagvattenutredning

Utlåtande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PLANBESKRIVNING	1
INLEDNING	2
PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR	5
PLANFÖRSLAG	14
KONSEKVENSER AV PLANFÖRSLAGET	24
GENOMFÖRANDE	39

Röd linje i vänster marginal markerar i denna handling delar som berör markområde som genom beslut SBN 2020-09-15, § 58 undantas från beslut om antagande.

INLEDNING

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för bostäder, handel och verksamheter i ett attraktivt läge med god åtkomst till väg 25/27 och närhet till Spånens rekreationsområde.

Detaljplanen möjliggör för områden med ändamål för bland annat bostäder, förskola, handel, verksamheter, kontor, park, natur och gata. Inom bostadskvarter i den östra delen av planområdet regleras byggnadshöjden till 8 meter och i den västra till 16 meter. Inom områdena får källare inte finnas. Exploateringsgraden regleras till 30 % (byggnadsarea per fastighetsarea). Mellan befintlig bebyggelse och nya bostadskvarter bevaras natursläpp.

Inom mark för handels- verksamhets- och kontorsändamål regleras byggnadshöjden till 10 meter samt en exploateringsgrad av 50 %.

Inom mark med parkändamål regleras att tillhörande parkering, fördröjningsmagasin samt lek är möjligt. Inom område med naturändamål regleras att fördröjningsmagasin och vall medges.

Beslut om planuppdrag togs efter årsskiftet 2014/2015. Detaljplanen upprättas därmed enligt Plan- och bygglagens (2010:900) lydelse efter den 1 januari 2015. Bedömningen är att detaljplanen kommer att handläggas med ett utökat planförfarande enligt 5 kap 7 § Plan- och bygglagen.

PLANDATA

Lägesbestämning

Planområdet finns beläget i norra delen av Alvesta tätort. Planområdet avgränsas av väg 25/27 i norr, Lekarydsvägen i väster, och Spåningslanda rekreationsområde i öster.

Areal

Planområdet består av cirka 40 hektar mark.

Markägoförhållanden

Planområdet utgörs av Alvesta kommuns fastigheter Spåningslanda 4:3, Lekaryd 9:2 och Lekaryd-Nyhem 1:1. Den privatägda fastigheten Lekaryds-Nyhem 1:2 berörs likaså.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Planförslaget bedöms inte vara i strid med översiktsplanens intentioner.

I den fördjupade översiktsplanen för Alvesta tätort som antogs av kommunfullmäktige den 2017-11-28 § 117, är det aktuella planområdet utpekade för bostäder och verksamheter. Delar av området är utpekade som utredningsområde för bostäder. Enligt översiktsplanen krävs ytterligare underlagsmaterial och arkeologiska undersökningar innan bedömning kan göras var och hur marken inom utredningsområdet kan exploateras med bostadsbebyggelse.

Bostäder bör enligt den fördjupade översiktsplanen skapas med blandad bebyggelse så både lägenheter och villor finns att tillgå. Något högre bebyggelse kan prövas i områden där marknivån är låg i jämförelse med åsens höjdpåsar. Planen pekar även på att i samband med planläggning bör en lämplig plats för återvinningsstation anges. En utredning kommer enligt planen att bli aktuell i samband med detaljplaneläggningen av området gällande hur vatten- och avloppsförsörjning ska ske, med särskild hänsyn till tryckproblem som åsens höjd kan medföra.

I den fördjupade översiktsplanen står att inom verksamhetsområdet kommer anpassning av byggnadernas skala och utformning erfordras så den passar in med omgivningen och så riksintresset för kulturmiljö inte tar påtaglig skada. Områdets visuella påverkan på riksintresset, både på områdena belägna norr och söder om verksamhetsområdet ska belysas tidigt i planeringen.

Gällande detaljplaner

Till större delen är det aktuella området inte sedan tidigare detaljplanlagt. Mindre del av detaljplanen Spåningslanda, sydvästra delen, etapp 1 berörs däremot i delarna där planområdet ansluter till Fornvägen.

Kommunala beslut

Kommunstyrelsen beslutade den 2015-10-13, § 91 att ge förvaltningen för samhällsplanering (idag samhällsbyggnadsförvaltningen) i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan och samråda densamma. Beslutet rörde hela Spåningslandaområdet, så som det var utpekade i översiktsplanen från år 2008. Denna detaljplan är en tredje etapp i det längre arbetet att planlägga den mark som är utpekade i översiktsplanen och som förvaltningen har i uppdrag att upprätta detaljplan för.

Den 2019-02-12 gav Samhällsbyggnadsnämnden förvaltningen i uppdrag att samråda förslag till detaljplan.

Planprogram

För detaljplanen Spåningslanda, sydvästra delen (etapp 1) upprättades år 2008 ett planprogram, vilket främst fokuserade på den berörda etappen, men som likaså översiktligt redogjorde för utformning och lokalisering av framtida etapper i Spåningslandaområdet i enlighet med översiktsplanen från år 2008.

Den nu aktuella detaljplanen har inte föregåtts av ett planprogram. Planprogram har inte bedömts nödvändigt för området då planen inte innefattar starka motstående intressen eller strider mot översiktsplanens intensioner.

Riksintressen

Detaljplaneområdet angränsar till riksintresseområdet för Hjärtanäs – Dansjö – Gåvetorp – Spåningslanda (G 18) som är ett riksintresse för kulturmiljövård, i enlighet med Miljöbalken 3 kap 6 §.

Detaljplanen ligger inom avrinningsområdet för Mörrumsån som är ett vattendrag av riksintresse avseende vattenreglering, i enlighet med Miljöbalken 4 kap 6 §.

Planområdet ligger strax söder om överföringsledningen för Bergaåsens dricksvattenanläggningar som är riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning enligt 3 kap 8 § miljöbalken.

Planområdet ligger strax söder om riksväg 25/27 som är en väg av riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § miljöbalken.

Järnvägsspår för Södra Stambanan som är ett riksintresse för kommunikationer i enlighet med Miljöbalken 3 kap 8 § finns belägen väster om planområdet.

Mellankommunala intressen

Bedömningen är att detaljplanen inte berör några mellankommunala intressen.

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Bedömningen är att planförslaget är förenligt med bestämmelserna i 3, 4 och 5 kap miljöbalken. Planen bedöms stämma överens med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden enligt 3 kap Miljöbalken. Planen ligger i den norra delen av Alvesta tätort och området bedöms vara lämpat för den typ av exploatering som föreslås. Gällande riktvärden för trafikbuller bedöms inte överskridas. Hänsyn tas till farligt gods-leder. Naturområde tas i anspråk och exploateras för bostads- och verksamhetsändamål. Gröna kilar bevaras mellan handel/kontor/verksamheter och bostäder, mellan bostäder och södra stambanan, samt mellan bostadskvarter. Planen ligger inom avrinningsområdet för Mörrumsån som är av riksintresse enligt 4 kap Miljöbalken. Förslaget innebär inga åtgärder som omfattar

vattenreglering eller vattenöverledning. Bedömningen är att riksintresset för kulturmiljövård inte kommer att påtagligt skadas. Inom planområdet finns registrerade fornlämningar. Stensättning i söder bevaras inom naturmark. I området närmast riksintresset begränsas bebyggelsens höjd för att inte påverka siktlinjer från riksintresseområdet. Vad gäller miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap Miljöbalken är bedömningen att planförslaget inte medför ett överskridande av gällande normer.

Se även bilaga 2 *Checklista för undersökning av betydande miljöpåverkan*.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Mark och vegetation

Spåningslandaområdet finns beläget på en nord-sydlig orienterad höjdrydd belägen mellan Lekarydsåns dalgång i väster och sjön Spånen i öster. Planområdets lokalisering på åsen leder till att marken har en stigande lutning mot öster. Inom planområdet är marknivån ungefär 152 meter över nollplanet i väster och ungefär 172 meter över nollplanet i öster.

Mark inom planområdet består till stor del av barr- och lövskog. Lövskogen finns främst koncentrerad runt den så kallade Lekevallen som består av bland annat en tidigare fotbollsplan som idag används för en hundbruksklubbs verksamhet. Intill Lekevallen finns uppgrusade ytor och två anlagda kullar/vallar. Lövskogen består av bland annat asp, björk och ek av varierande storlek och åldrar. Norr om Lekevallen finns jordbruksmark.

Vänster: Gamla fotbollsplanen med omkringliggande lövskog.
Höger: Större lövträd intill Lekevallen.

Stenmurar och diken finns i anslutning till jordbruksmarken i den norra delen. Stenmurarna och diken faller därmed under biotopskyddade stenmurar och diken enligt 7 kap MB. Läs mer under rubriken *Konsekvenser av planförslaget- natur- och kulturmiljö*. Stenmurar och diken inom planområdet som inte ligger i anslutning till jordbruksmark är inte biotopskyddade.

Markavvattningsdiken som inte bedöms falla under strandskyddat område finns inom planområdet. Läs mer under rubriken *Konsekvenser av planförslaget- Strandskydd*.

Läs mer om naturvärden kopplat till planförslaget under rubriken *Konsekvenser av planförslaget- Natur- och kulturmiljö*.

Befintlig bebyggelse

Den större delen av planområdet är inte sedan tidigare bebyggd. Däremot finns ett bostadshus strax norr om Fornrondellen. Intill den tidigare fotbollsplanen vid Lekevallen finns en klubbstuga och lada som idag används av en hundklubb. En jordkällare finns inom området, se mer nedan under rubriken *Kulturvärden*.

Hundklubbens klubbstuga.

Gator och trafik

Inom planområdet finns idag en mindre grusad väg. Planområdet ansluter till Lekarydsvägen och Fornvägen.

Riksväg 25/27 finns belägen norr om planområdet. Krav på byggnadsfri zon om 50 meter från vägen föreligger utanför planområdet.

Befintlig infartsväg till Lekevallen.

Trafikmätningar har genomförts utmed Lekarydsvägen och Fornvägen år 2017. Resultatet från mätningarna visar att medelhastigheten var 56 km/h utmed Lekarydsvägen och 64 km/h utmed Fornvägen. Mätningarna visar att den genomsnittliga trafikflödet per dygn under ett år, det vill säga årsdygnstrafiken (ÅDT), är 1856 fordon utmed Lekarydsvägen och 728 fordon utmed Fornvägen.

Service och närmiljö

Alvesta centrum finns inom ett avstånd av ungefär 2 kilometer från planområdet, där det bland annat finns matbutiker, vårdcentral och tandläkare.

Planförslaget möjliggör för en förskola inom den södra delen av planområdet. Närmaste befintliga förskola är Aringsås förskola, belägen ungefär 1,3 kilometer från planområdet. Inom etapp 2 av Spåningslanda

medges likaså en förskola. Området finns beläget ungefär 900 meter söder om planområdet. I dagsläget finns inget politiskt ställningstagande om förskola ska byggas.

Prästängsskolan (F-6) finns belägen ungefär 1,8 km från planområdet. Hagaskolan (7-9) finns belägen inom ett avstånd av ungefär 3 kilometer från planområdet.

Angränsande planområdet utmed Lekarydsvägen finns busshållsplats med beteckning *Planen*. Därifrån går linje 111 som går till Växjö. Det finns planer att anlägga en bussficka och i framtiden eventuellt en busskur vid busshållsplatsen. Strax norr om planområdet vid trafikplats Lekaryd finns även busshållsplatsen *Lekaryd vägskäl* där buss till och från Växjö-Halmstad går (linje 145).

I Alvesta centrum finns tågstation med avgångar till och från stationer utmed Södra stambanan och Kust- till- kustbanan. Detta betyder att man utan tågbyte kan ta sig till bland annat Malmö, Köpenhamn, Stockholm, Göteborg eller Kalmar.

Området ligger i närområdet till Spåningslanda rekreativområde. Inom gångavstånd från planområdet finns bland annat Spånens badplats, ridhus samt motions- och elljusspår.

Tillgänglighet

Då planområdet ligger inom Alvesta tätort som har ett väl utbyggt gatunät, kan planområdet med lätthet nås med både bil, cykel och till fots. Busshållsplats finns inom gångavstånd.

Planområdet har inga kraftiga höjdskillnader, vilket leder till att området har goda förutsättningar för att bli ett område som är tillgängligt för alla, oavsett vilken eller hur stor nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga personer kan ha.

Teknisk försörjning

Planområdet innefattas idag inte inom det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Innan detaljplanens genomförande krävs beslut om att utöka verksamhetsområdet.

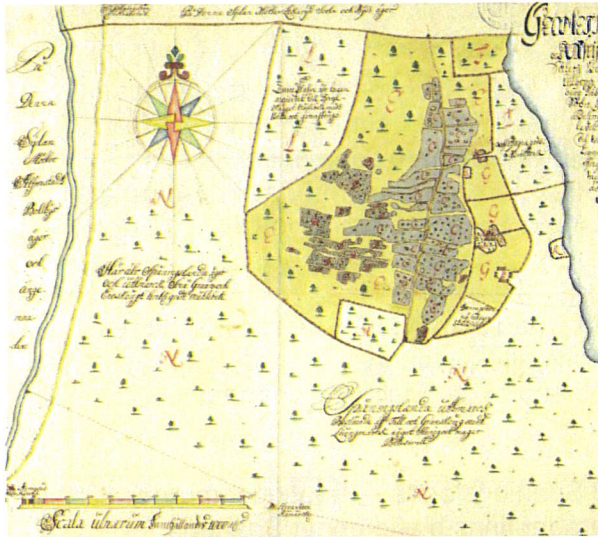
Brandpostsystemet ska byggas ut i den mån som krävs för att klara brandvattenförsörjningen i enlighet med VAV:s riktlinjer.

Inom planområdet finns idag en transformatorstation samt elledningar.

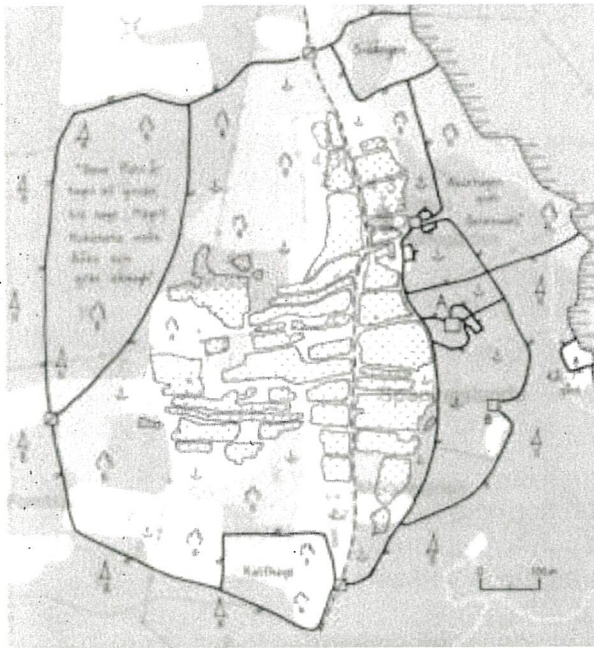
Befintliga fiber- och telekablar finns inom planområdet.

Kulturvärden

Planområdet finns beläget nordväst om Spåningslanda säteris historiska inägor. Vägen till säteriet finns kvar än idag i stort sett samma sträckning.

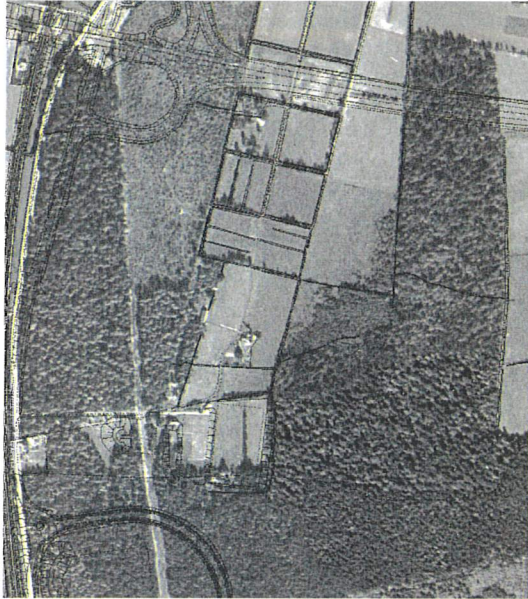
Utsnitt ur geometrisk avmätning över Spåningslanda säteri upprättad år 1697.

Kartöverlägg över inägomarken, från Uv Väst Rapport 2000:4 Kulturhistorisk utredning av Spåningslanda.

Inom planområdet finns idag kulturspår från tidigare markanvändning. Stenmurar är tecken på att marken har använts som jordbruksmark under en längre tid. I den södra delen av planområdet finns äldre åkermark och stenmur.

I ortofoto från år 1960 kan även urskiljas att det funnits torpbebyggelse inom planområdet. Torpet som fanns beläget centralt inom planområdet, söder om befintlig jordbruksmark, övergavs under 1900-talet och finns idag inte kvar. Spår av torpbebyggelsen finns däremot kvar idag så som en lada och jordkällare.

Historiskt ortofoto från år 1960, med pålagd grundkarta.

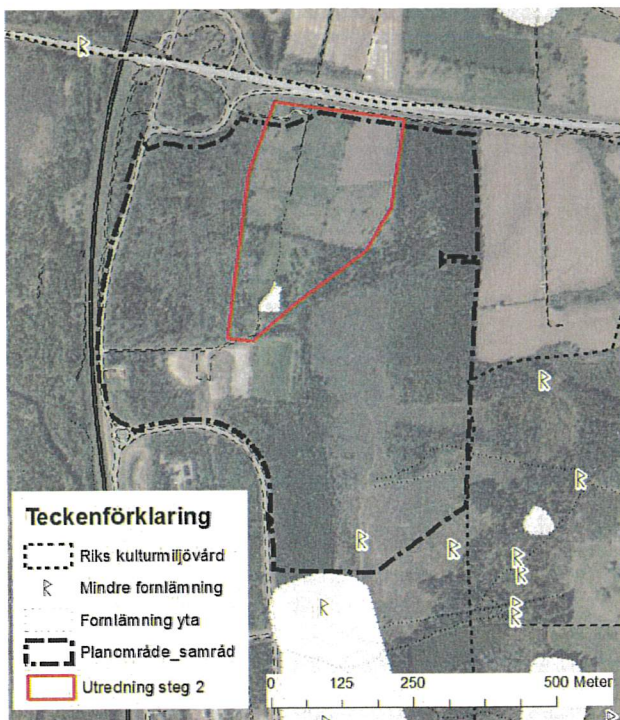
Fornlämningar

Planområdet finns beläget strax sydväst om riksintresseområde för kulturmiljövård, [G18] *Hjärtanäs-Dansjö-Gåvetorp-Spåningslanda*, vilket bland annat innefattar Spåningslanda fornminnesmiljö. Fornlämningarna består dels av fossil åkermark, dels av stenrösen och stensättningar. Länsstyrelsen Kronoberg har tagit fram en fördjupad beskrivning av riksintresset, vilken går att finna på länsstyrelsens webbplats.

Inom planområdet finns två registrerade fornlämningar. I den södra delen finns en stensättning. I samband med arkeologisk utredning år 2018 har fornlämningens position korrigerats 56 meter åt sydost. I norr finns en lägenhetsbebyggelse som är klassad som övrig kulturhistorisk lämning, vilket används när lämningarna inte utgör fast fornlämning men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. För övrig kulturhistorisk lämning föreligger inte krav enligt 2 kap KML.

Planområdet angränsar till en fornåker i söder.

Innan genomförande av den norra delen av planförslaget ska en arkeologisk utredning steg 2 utföras inom den norra delen av planområdet.

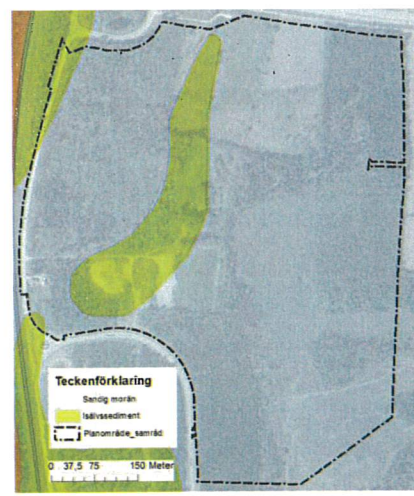

Karta visar registrerade fornlämningar inom och i närområdet till planområdet. Röd linje markerar avgränsning för arkeologisk utredning, steg 2.

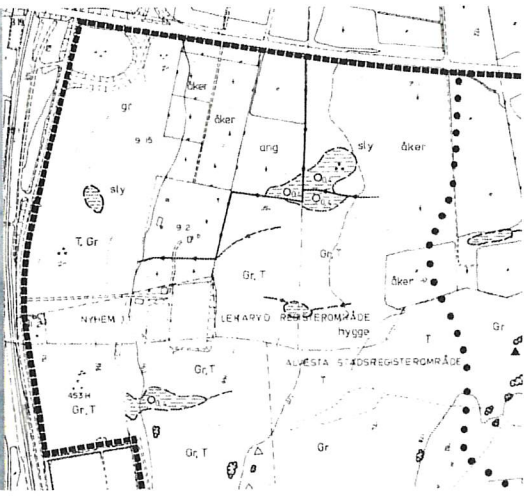
Om man vid utgrävning eller annat arbete skulle påträffa fornlämningar som inte tidigare varit kända, ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Geotekniska förhållanden

SGU:s översiktliga jordartskartering visar att området främst består av sandig morän. Ett stråk med isälvsmaterial finns enligt karteringen likaså inom planområdet. En översiktlig geoteknisk undersökning har genomförts år 1990. Undersökningen visar att det finns mindre områden med fuktig terräng inom planområdet. Bedömningen har gjorts att det finns goda geotekniska förhållanden inom planområdet och att någon ytterligare geoteknisk utredning inte krävs innan planens genomförande.

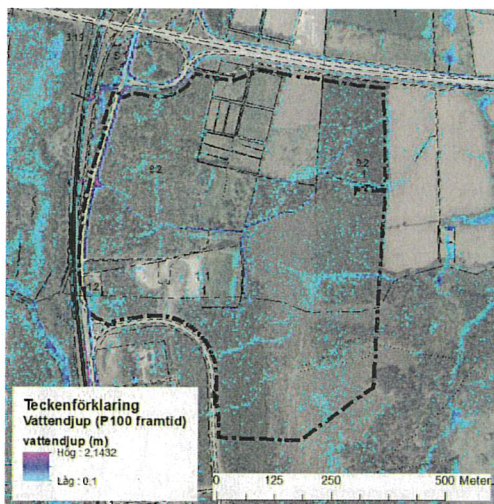
SGU jordartskartering.

Utsnitt från översiktlig geoteknisk undersökning från år 1990.

Enligt Länsstyrelsens sårbarhetskartering, som baseras på markområdets genomsläpplighet, ligger detaljplanen inom ett område med medelklassificering. Delar av området finns inom område med hög klassificering. Sårbarhetskartan används som underlag för bland annat räddningstjänsten i händelse av olycka.

DHI:s skyfallskartering visar de beräknade maximala vattendjupen (m) och hastighetsvektorer (m/s) i samband med ett framtida 100-års regn (skyfall som har en återkomsttid på 100 år). Karteringen visar att det inom planområdet idag finns god avrinning. Läs mer om dagvattenhantering nedan under rubriken *Planförslag- Teknisk försörjning- Dagvattenhantering*.

DHI:s skyfallskartering från 2014 visar områden som kan vara känsliga vid framtida skyfall.

Förorenad mark

Enligt Länsstyrelsens MIFO-inventering finns ingen misstänkt förorenad mark inom planområdet.

Den som äger eller brukar en fastighet skall oavsett om området tidigare ansetts förorenat genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, i enlighet med 10 kap 11 § Miljöbalken.

Radon

Enligt Alvesta kommuns översiktliga radonriskkartering ligger planområdet inom normalriskområde. Området närmast Fornrondellen ligger inom område med isälvsmaterial, vilket innebär att radonskydd kan behövas.

Störningar

Buller

Buller definieras som allt oönskat ljud. I Sverige används främst två olika mått för att beskriva buller. Det första är ekvivalent ljudnivå (Leq), vilket är ett mått på medelljudnivån under en viss tidsperiod, exempelvis ett dygn. Det andra är maximalljudnivån (Lmax), som är den högsta tillfälliga ljudnivån som förekommer under en viss tidsperiod, exempelvis ett dygn. Trafikbuller redovisas vanligen i enheten decibel A, dB(A).

Då upprättande av detaljplanen påbörjades efter årsskiftet 2014/2015 är Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader gällande för denna plan; "Buller från spårtrafik och vägar bör inte överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad, och 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden."

Översiktlig bullerutredning, ekv. nivå, år 2030.

I den södra delen av planområdet möjliggörs för en förskola. Det finns inga bindande regler för förskolegårdar vad gäller riktvärden för buller utomhus. Enligt Boverket kan ljudnivåerna som gäller för fasader och uteplatser vid bostäder vara vägledande för lokalisering av förskoleverksamhet. Enligt Naturvårdverket vägledning "Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik" bör den ekvivalenta bullernivån 50 dBA från väg- och spårtrafik underskridas på delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Vidare bör den maximala nivån 70 dBA underskridas på dessa ytor. Enligt vägledningen kan en målsättning vara att övriga vistelseytor inom skolgården har högst 55 dBA som ekvivalent nivå samt att den maximala nivån 70 dBA överskrids maximalt 5 ggr per genomsnittlig maxtimme.

Bostäder inom planområdet ligger cirka 100 meter från järnvägsområdet för Södra stambanan och cirka 140 meter från riksväg 25/27. Enligt Alvesta kommuns översiktliga bullerkartläggning överskrids inte gällande riktvärden inom detaljplanen. Däremot sträcker denna kartering inte över hela planområdet och därmed har en bullerberäkning tagits fram för den del som bedöms ligga inom område med risk för att gällande riktvärden överskrids. Läs mer under rubriken *Konsekvenser av planförslaget- Hälsa och säkerhet* nedan.

Farligt gods

Väg 25/27 och Södra stambanan är båda transportleder för farligt gods. Då byggrätt för tankstopp finns väster om Lekarydsvägen kan viss del farligt gods även förekomma utmed Lekarydsvägen i framtiden. I planarbetet för tankstoppet bedömes förslaget inte innebära risk för varken befintliga bostäder utmed Lekarydsvägen eller planerade

bostäder i Spåningslanda. Bedömningen var även att tankbilar främst kommer färdas via väg 25 och inte genom samhället.

Vad gäller olycksrisken vid transportleder för farligt gods bör enligt RIKTSAM (riktlinjer för riskhänsyn vid samhällsplanering) ingen nyexploatering ske inom 30 meter från transportleden. Enbart industri, lager och bilservice bör tillåtas 30-70 meter från transportleden. Inom 70-150 meter kan även småhus, centrum, kontor och idrottsanläggning utan åskådare exploateras. Vård, skola, flerbostadshus eller hotell/konferenslokaler bör generellt placeras minst 150 meter från transportleden. Läs mer om riskhantering under rubriken *Konsekvenser av planförslaget- Hälsa och säkerhet- Farligt gods*.

PLANFÖRSLAG

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Illustration över planförslaget. Se även större format som finns bifogat planhandlingarna.

Bostäder

Inom område med planbestämmelse **B** medges bostäder. Villabebyggelse, flerbostadshus och radhus/kedjehus är möjligt. Inom den östra delen av planområdet medges en byggnadshöjd av 8 meter inom den östra delen av planområdet. I den västra delen medges 16 meter i byggnadshöjd.

Byggnadshöjd mäts mellan blivande markens medelnivå vid byggnaden till skärningen mellan fasadplanet och ett plan som med 45 graders lutning mot byggnaden berör byggnadens tak.

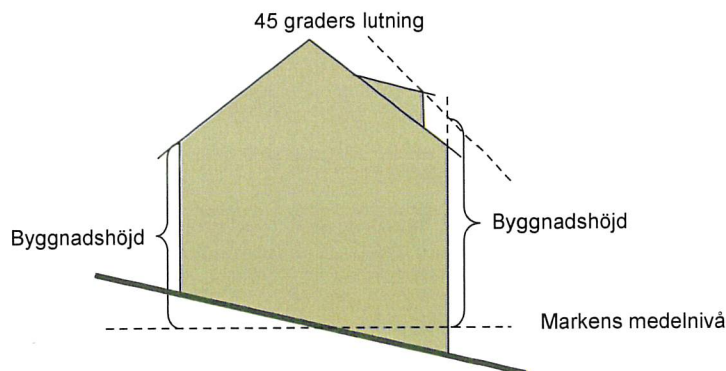

Illustration över hur byggnadshöjd ska beräknas.

Inom område med ändamål för bostäder regleras en exploateringsgrad av 30 % (största medgivna byggnadsarea i procent av fastighetsarea inom användningsområdet). Inom prickmarkerat område får byggnad inte uppföras. Inom korsmarkerat område får endast komplementbyggnad placeras.

Planbestämmelserna p_1 och p_2 reglerar att huvudbyggnad medges 4 meter från tomtgräns och att komplementbyggnad medges inom 1,5 meter från tomtgräns. Syftet med bestämmelsen är att skapa förutsägbarhet med ett avstånd till fastighetsgräns. Bestämmelsen ska dock inte hindra tillkomsten av rad- eller kedjehus. Huvudbyggnad i bestämmelsen innebär därmed inte en enskild bostadslägenhet i en rad- eller kedjehuslänga. Dock ska minsta avstånd till fastighetsgräns från en bostadslägenhet i radhuslänga fortsatt vara enligt bestämmelsen ovan.

Källare får inte finnas inom planområdet, vilket regleras med planbestämmelsen b_1 . I den västra delen regleras att friskluftsintag samt entréer ska placeras på oexponerad sida bort från riksväg 25/27 och Södra stambanan med planbestämmelserna b_2 och b_3 .

För att förenkla bygglovsprocessen regleras ändrad lovplikt inom planområdet gällande att bygglov inte krävs för skärmtak över uteplats, även inglasad, på högst 30 kvadratmeter.

Byggnadsutformning

För flerbostadshus inom planområdet är det av stor vikt att särskild omsorg läggs vid utformning av bebyggelsen så det småskaligt präglade landskapet bibehålls. Byggnader inom planområdet kan med fördel anpassas till topografin i området. Bostadstomter inom planområdet som angränsar mot naturmark kan med fördel avgränsas genom staket eller häck för att tydliggöra gränsen mellan allmän platsmark och kvartersmark.

Förskola och Bostäder

Inom område med planbestämmelse BS medges bostäder och förskola. Planbestämmelserna i övrigt motsvarar de som finns inom angränsande kvarter för bostadsändamål, se rubriken ovan. Förskoleverksamhet är anmälningspliktigt enligt 38 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Anmälan ska ske senast sex veckor innan verksamheten avser att starta.

Mot naturmark ska en tydlig tomtavgränsning finnas i form av mur, staket eller dylikt för att klargöra gränserna mellan tomtmark och allmän platsmark.

Den minsta rekommenderade ytan för förskolans utemiljö är 3000 kvadratmeter, läs mer under rubriken Friytor nedan. Utemiljö för lek, vila och pedagogisk verksamhet anläggs lämpligen öster om förskolans byggnad. Byggnaden med utemiljö bör ges en välplanerad utformning för att begränsa ljudnivån så mycket som möjligt, läs mer under rubriken Konsekvenser av planförslaget - Hälsa och säkerhet - Buller.

Detaljhandel, Verksamheter och Kontor

Inom område med planbestämmelse **HZK** medges detaljhandel, verksamheter och kontor. Ändamålet verksamheter medger service, lager, tillverkning med tillhörande försäljning, handel med skrymmande varor och andra verksamheter av likartad karaktär med begränsad omgivningspåverkan. Ändamålet detaljhandel medger handel med varor och tjänster. Både dagligvaruhandel och sällanköpshandel ingår i användningen.

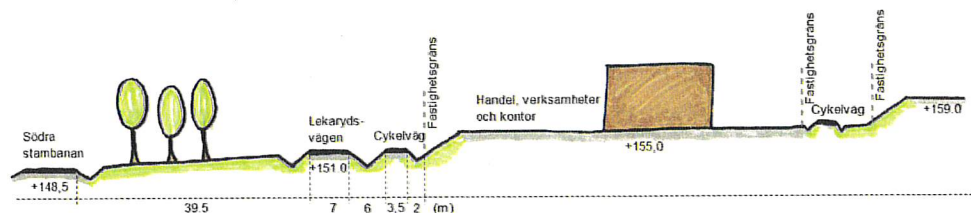
Byggnadshöjden regleras till 10 meter och exploateringsgraden till 50 % (största medgivna byggnadsarea i procent av fastighetsarea inom användningsområdet). Inom prickmarkerat område får byggnad inte uppföras.

Källare får inte finnas inom planområdet, vilket regleras med planbestämmelsen **b₁**. Friskluftsintag ska placeras på oexponerad sida bort från riksväg 25/27 och Södra stambanan, vilket regleras med planbestämmelserna **b₂**.

Planområdet har bra skyltläge mot väg 25/27 och Lekarydsvägen. Med hänsyn till trafiksäkerheten och landskapsbilden reglerar planbestämmelsen **f₁** att skyltar ska placeras på fasad eller tak och att skyltar inte får överskrida takfotens höjd. Digitala skärmar med bildväxlande reklam inräknas likaså i definitionen skylt. Skyltar med blinkande utföranden bedöms inte som lämpliga utmed riksväg 25/27.

Förutom skyltning på fasad medges inom ett mindre område även pylon genom planbestämmelsen **n₁**. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra en samlad skyltning på pylon för företagare inom planområdet. Totalhöjden för pylonen regleras till 20 meter.

Med hänsyn till nivåskillnaden inom planområdet kommer terrassering av marken bli aktuellt. Slånter kommer att anläggas inom kvartersmarken. Alternativt kan stödmurar uppföras.

Sektion visar höjdskillnaderna inom planområdet och hur mark inom område som medger handel, verksamheter och kontor kan terrasseras.

Utformning

Med hänsyn till närheten till riksintresse för kulturmiljö bör byggnadsvolymer ges en medveten utformning vad gäller fasadmateriell och färgsättning.

Planområdet finns beläget vid entrén till tätorten vid östra infarten. Detta ställer krav på gestaltning och utformning så att området ger ett

välordnat intryck. Det är viktigt att tomter disponeras med avseende på vad som utgör fram- och baksida på tomt och byggnader. Upplevd baksida mot riksvägen bör undvikas för att ge ett gott visuellt intryck. Eventuella upplag så som skrot och avfallscontainrar inom planområdet bör därmed avskämmas på ett estetiskt tilltalande sätt mot riksvägen.

Detaljhandel och centrum

Inom område med planbestämmelse **HC** medges detaljhandel och centrumändamål. Ändamålet centrum innebär en kombination av handel, service, samlingslokaler och andra verksamheter som ligger centralt eller på annat sätt ska vara lätta att nå.

Byggnadshöjden regleras till 8 meter och exploateringsgraden till 30 % (största medgivna byggnadsarea i procent av fastighetsarea inom användningsområdet). Inom prickmarkerat område får byggnad inte uppföras.

Källare får inte finnas inom planområdet, vilket regleras med planbestämmelsen **b₁**. I den västra delen regleras att friskluftsintag samt entréer ska placeras på oexponerad sida bort från riksväg 25/27 och Södra stambanan med planbestämmelserna **b₂** och **b₃**.

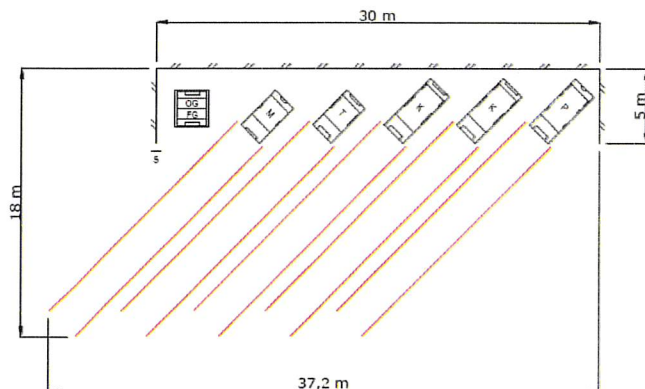
Med hänsyn till trafiksäkerheten och landskapsbilden reglerar planbestämmelsen **f₁** att skyltar ska placeras på fasad eller tak och att skyltar inte får överskrida takfotens höjd.

Teknisk anläggning

Inom område med planbestämmelse **E** medges transformatorstation. Inom ett av områdena finns en befintlig transformatorstation.

Återvinning

Inom användningsområde med bestämmelse **ÅTERVINNING** möjliggör detaljplanen för en återvinningsplats, det vill säga en obemannad, mindre anläggning för mottagning av förpackningar och returpapper. Avfallet sorteras i behållare för återvinning av olika material. Området är anpassat för en angöringsyta för tömningsfordon om 18 meter. Återvinningsstationen kan med fördel avskämmas visuellt med plank och vegetation

Exempel på typstation som inrymms inom område med ändamål återvinning.

Exempel på hur återvinningsstation kan avgränsas med plank och vegetation.

FRIYTOR

Naturområden

Inom planområdet finns områden för naturändamål, planbestämmelse **NATUR**. Naturområdena är friväxande grönområden som ska vara allmänt tillgängliga och får därmed inte tas i anspråk för privat bruk. Naturmarken ska skötas enligt kommunens sed, vilket bland annat kan innebära viss röjning.

Inom områden med planbestämmelsen vall kan massor komma att läggas för att skapa kullar och höjdryggar, läs mer nedan under rubriken **Park**.

Fördröjningsmagasin för dagvatten medges inom delar av naturområdena. Vatten- och avloppsanläggning så som en pumpstation kan komma att anläggas inom delar av naturområdena.

I den södra delen av planområdet finns en registrerad fornlämning och en äldre åkermark och stenmur inom naturmark. Den äldre åkermarken finns inom område med planbestämmelsen **kulturlämning** som reglerar att schaktning inte får ske inom området. För fornlämningen finns en skyddszon om 30 meter från fornlämningens yttre kanter utmarkerat som illustrationslinje i plankartan. Markåtgärder så som schaktning inom detta område kräver tillstånd enligt 2 kap KML. Det är positivt om marken närmast fornlämningen hålls fritt från träd och buskar för att höja dess värde och det visuella intrycket.

Park

Inom planområdet finns område ämnat för parkändamål. Området ska vara en tillgång för både boende inom planområdet och Alvestabor i övrigt. Gräsplanen vid Lekevallan som tidigare användes som fotbollsplan avses bevaras för spontanidrott. I övrigt kan parken komma att innehålla lekplats och pulkabacke.

Det är positivt om kulturspår från tidigare markanvändning så som stenmurar och jordkällare kan bevaras inom parkområdet för att höja kulturvärdena.

Inom områden med planbestämmelsen **vall** kan massor komma att läggas för att skapa kullar och höjdryggar. Syftet är att skapa ett lekfullt och varierande park- och naturområde som kan leda till en bullerreducerande effekt från väg 25, Fornvägen och verksamheter samt minska den visuella påverkan för både riksintresse och boende.

Exempel från Växjö som visar hur kullar och höjdryggar kan skapa ett lekfullt och varierande park- och naturområde.

En gång- och cykelväg planeras genom parkområdet, se illustration under rubriken *Planförslag-Bebyggelseområden*. Gång- och cykelvägen har som syfte att utgöra en länk mellan handels- verksamhets och kontorsområdet, Lekarydsvägen och bostadskvarteren i öster.

Intill gräsplanen regleras ett mindre område för parkering. Parkeringsplatserna avses för besökare till parkområdet.

Lek

Närmaste befintliga lekplats finns belägen cirka 800 meter söder om planområdet och har benämningen Munken. Lekplatsen har fått prioriteringen utveckling i Alvesta kommuns lekplatsprogram, vilket innebär att lekplatsen ska få fortsatt underhåll, men planeras även få komplettering av lekredskap. Ett mål i lekplatsprogrammet är att alla hushåll ska ligga inom upptagningsområdet av 500 meter från en lekplats. Detta mål nås inte inom planområdet och anläggande av en ny lekplats kan därmed bli aktuellt. Lekplats medges i område med ändamål park.

Lek är även möjlig inom den eventuella förskolans tomt under tider då ordinarie verksamhet inte pågår.

Spontanlek utan lekredskap är möjligt inom den egna bostadstomten samt inom den omkringliggande naturmarken.

Rekreation

Planområdets läge i tätorten leder till stora rekreativomöjligheter för boende. Genom stigsystem i Spåningslanda rekreativområde finns möjlighet att nå bland annat Hanaslöv, Spånens badplats och ridskola.

Vandringsleden Spånenleden följer sjön Spånens västra strand, för att sedan fortsätta upp genom Spåningslandas betesmarker och

kulturminnen. Därefter går den mot Alvesta tätort och avslutas i Bruntes Hage.

Friyta för förskoleverksamhet

Vid planering av förskolans friyta bör Boverkets allmänna råd (2015:1) om *friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet* följas.

I Boverkets vägledning *Gör plats för barn och unga* (rapport 2015:8), står skrivet att rekommenderad friyta för utemiljö vid förskola är 40 m²/barn. Den minsta rekommenderade ytan för utemiljön är emellertid 3000 kvadratmeter. Vid utformning av planområdet ska riktlinjerna i vägledningen följas i största möjligaste mån.

Förskolans friyta ska innefattas inom kvartersmark. Närliggande skogsmark kan vara kompletterande ytor för utemiljön.

GATOR OCH TRAFIK

Gatunät

Planområdet innefattar mark med ändamål för gata, planbestämmelsen **GATA**. De gator som ansluter till Lekarydsvägen och Fornvägen ges en körbredd av 6,5 meter och en gångväg med en bredd av 2 meter förläggs utmed gatorna. Övriga mindre bostadsgator ges en bredd av totalt 6,5 meter. Inom dessa gator samsas skyddade och oskyddade trafikanter.

Inom handels- verksamhets- och kontorsområdet ges gatan en körbana på 7,5 meter, utrymme finns för infiltrationsstråk om 3 meter och cykelväg om 2,5 meter.

Sweco har på uppdrag tagit fram ett PM daterat 2019-04-12 rörande olika alternativ till anslutning av västra delen av planområdet. Med rapporten som grund har bedömningen gjorts att den föreslagna trafiklösningen är lämplig.

Parkering

Parkering skall ske inom den egna fastigheten. Inom område med ändamål park, medges tillskapande av ett mindre antal parkeringsplatser för besökare till parkområdet och Spåningslanda rekreationsområde.

Utfarter

In- och utfart till och från fastigheterna sker via det kommunala gatunätet. Inom delar av planområdet finns utfartsförbud.

Gång- och cykelvägar

Fornvägen som angränsar planområdet i sydväst har idag skyltad hastighet av 40 km/h. I framtiden kan hastigheten komma att höjas till 60 km/h inom en del av Fornvägen, förutsatt att en gång- och cykelväg anläggs utmed gatan.

En gång- och cykelväg medges genom planområdet, se illustration under ruriken *Planförslag - Bebyggelseområden*. Gång- och cykelvägen har som syfte att utgöra en länk mellan handels- verksamhets- och kontorsområdet, Lekarydsvägen och bostadskvarteren i öster.

Den cykelstig som finns utmed en del av Fornvägen ska i samband med planens genomförande förlängas fram till planområdet. Vinterunderhållning av cykelstigen sker inte.

Inom bostadskvarteren i östra delen skapas utrymme för en gångväg. Inom de mindre bostadsgatorna blandas gång- och cykeltrafik med övrig fordonstrafik.

En cykelväg planeras utmed Lekarydsvägen, sträckan mellan Novisvägen och väg 25/27. Cykelvägen möjliggörs genom bidrag från Trafikverket.

Busshållsplats

Vid busshållsplatsen med beteckning *Planen* som finns belägen i den norra delen av planområdet utmed Lekarydsvägen finns i planförslaget utrymme för anläggande av bussficka, väderskydd och cykelparkering.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Området ligger inte inom det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Innan genomförande av detaljplanen krävs därmed beslut om utökning av verksamhetsområdet.

En pumpstation för spillvatten möjliggörs inom en del av planområdet genom planbestämmelsen **VA-anläggning**. Storleken är reglerad till maximalt 30 kvadratmeter.

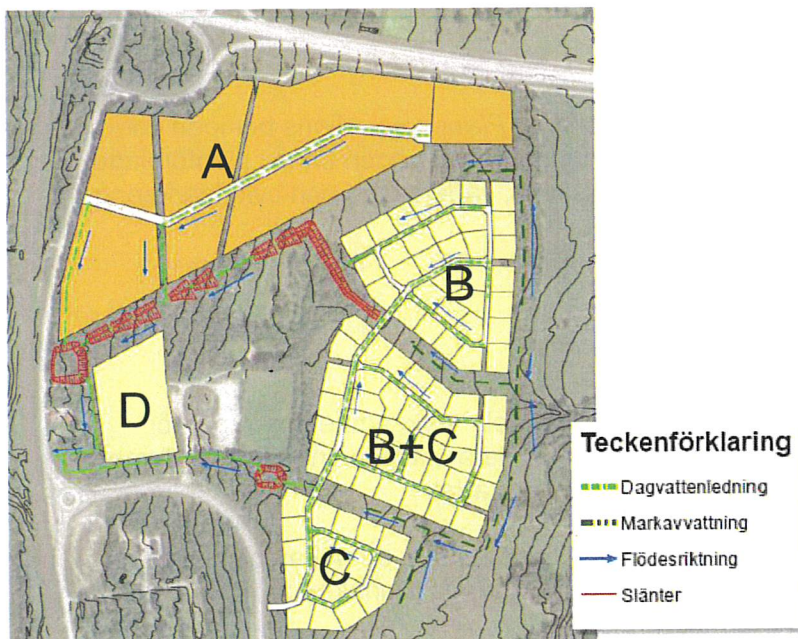
Då avståndet till närmaste brandpost är för långt för att tillfredsställa brandvattenförsörjningen av området ska brandpostsystemet byggas ut i samband med planens genomförande i enlighet med VAV:s riktlinjer. Brandposter inom planområdet anläggs i enlighet med konventionellt system, där avståndet mellan brandposterna inte överstiger 150 meter och ger minst 600 l/min med ett tryck på 1.5-7 bar. För kvarter där våningsantalet överskrider tre våningar och för verksamheter krävs minst 1200 l/min.

Dagvattenhantering

Dimensionerade flöden för dagvattenhantering är 20-års regn inklusive klimatfaktor 1,25 med 10 minuters varaktighet.

Principen är att dagvattenhantering inom planområdet sker genom att dagvatten leds via diken och ledningar till fördröjningsmagasin. Fördröjningsmagasinen har som huvudfunktion att fördröja dagvatten för att begränsa avrinningsintensiteten vid höga flöden i samband med nederbörd. Syftet med dagvattenfördröjningen är även att reducera dagvattnets innehåll från föroreningar samt minska belastningen på recipienten i samband med ökad exploatering i avrinningsområdet. Reningen sker till största del mellan regntillfällena i form av sedimentation och växtupptag. Förutom den rening av dagvatten som sker i kommunala fördröjningsmagasin kan ytterligare rening av dagvatten så som krav på oljeavskiljare bli aktuellt i delar av planområdet.

ÅF har på uppdrag tagit fram en dagvattenutredning. Principen för planområdets dagvattenhantering är att dagvattnet leds via ett ledningssystem i gatorna ut till grönområdena där vattnet släpps ytligt för att fördröjas i diken och dammar.

Dagvattenprincip för planområdet. Röda markeringar i kartan visar dagvattenmagasin i form av trappat dike och dammar.

Område C fördröjs i en dagvattendamm i sydväst och leds sedan ytligt ner mot Lekarydsvägen. Övriga områden (A, B och D) fördröjs med ett trappat dike beläget söder om område A och i en damm vid Lekarydsvägen. Det trappade diket behövs för att minska dammens utbredning och tar vatten ifrån område A och B. Läs mer om dagvattenprinciperna i bilaga 5 *PM Dagvattenutredning*.

Elnät

Området ansluts till befintligt elnät som Alvesta Elnät ansvarar för. Överenskommelse om anslutning sker mellan fastighetsägare och Alvesta Elnät. En befintlig transformatorstation finns inom planområdet och planförslaget möjliggör ytterligare fyra stationer.

Avfall

Återvinning och avfallshantering ansluts till befintligt system som Alvesta Renhållnings AB (ARAB) ansvarar för.

Uppvärmning

Placeringen av bebyggelsen kan tidigt påverka möjligheterna att utnyttja solens värme passivt. Solceller/solfångare placeras rakt i söderläge med vissa mindre förluster i sydväst eller sydost. Byggnader kan med fördel därmed placeras med stora takytor mot söder.

KONSEKVENSER AV PLANFÖRSLAGET

Miljö kvalitetsnormer

Vatten

Detaljplanen ligger inom avrinningsområdet för Mörrumsån som är ett vattendrag av riksintresse.

Recipient är Lekarydsån, och förslaget berör delarna Tvärån-Dansjön och Salen-Tvärån. Lekarydsån statusklassades år 2017 till måttlig ekologisk status och att den ej uppnår god kemisk status. Kvalitetskraven är att vattnet ska ha god ekologisk status år 2027 och ha god kemisk ytvattenstatus. Identifierade miljöproblem utgörs av övergödning, miljögifter samt konnektivitet och morfologiska förändringar.

I samband med detaljplanens genomförande kommer fler hårdgjorda ytor att skapas, vilket i sin tur kan skapa större flöde av dagvatten. Dagvatten ska emellertid fördröjas genom magasin. I fördröjningsmagasin och dagvattenstråk sker rening av dagvatten genom infiltration. I samband med planens genomförande kommer frågor om vattenkvalitet vid behov att hanteras med stöd av lagen om allmänna vattentjänster eller miljöbalken. Exempel på krav som kan ställas är oljeavskiljare. Med hänsyn till nämnda åtgärder är bedömningen att tillförseln av föroreningar till vattendragen inte kommer att öka. Därmed är bedömningen att miljö kvalitetsnorm för vatten inte kommer att påverkas i samband med ett genomförande av förslaget.

Läs mer om dagvattenhantering inom planområdet under rubriken *Planförslag- Teknisk försörjning- Dagvattenhantering*.

Luft

Då detaljplanen möjliggör för exploatering av bostadsbebyggelse inom området, kan förslaget även medföra ökad biltrafik till och inom området, vilket i sin tur kan leda till viss negativ påverkan på miljö kvalitetsnorm för luft. Spridningsberäkningar för luftföroreningar (NO₂, PM₁₀ PM_{2,5} och Bensen) utfördes år 2013 i Alvesta tätort på gator som är mer trafikerade än vad de inom planområdet kommer att vara. Resultatet visade att Alvesta har, jämfört med det nationella miljömålet, något för höga värden vad gäller partiklarna PM₁₀, med 16 µg/m³ (mikrogram per kubikmeter luft), jämfört med miljömålet 15 µg/m³. Det finns emellertid inte tecken på att någon norm för luftföroreningar överskrids i kommunen. Då förslaget inte bedöms medföra påtaglig trafikökning, eller någon anläggning som kan föra med sig betydligt försämrad luftkvalitet, är bedömningen att koncentrationen av PM₁₀ inte kommer att öka betydligt i samband med planens genomförande. En av de större källorna vad gäller PM₁₀ är husuppvärmning med vedpanna, en förbränningsprocess som inte bedöms bli aktuell inom planområdet.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Vattenskyddsområde

Alvestaåsen är en utpekad sand- och grusförekomst (grundvattenförekomst). Avgränsningen för Alvestaåsen överlappar mindre del av planområdet, i den sydvästra delen, området närmast Fornrondellen. Vattenförekomsten har klassats till god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status.

Alvesta vattenskyddsområde finns beläget norr om väg 25/27. Gränsen för det yttre vattenskyddsområdet finns därmed strax norr om planområdet. Eftersom planområdet finns beläget nedströms vattenskyddsområdet är bedömningen att vattenskyddsområdet inte kommer att påverkas av planens genomförande.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Miljömål

Miljömålet för *God bebyggd miljö* bedöms påverkas positivt med planförslaget. Handel, verksamheter och kontor möjliggörs i attraktivt läge. Området ligger i en del av tätorten där det finns gott om natur- och grönområden, vilket är positivt med hänsyn till exploatering av bostäder. Gällande riktvärden för trafikbuller överskrids inte. Busshållsplatser finns inom gångavstånd och gång- och cykelvägar planeras från planområdet mot centrum, med trafiksäkra skolvägar som följd.

Viss negativ påverkan på miljömålen *Levande skogar* och ett *Rikt växt- och djurliv* kan uppstå då ett tätortsnära grönområde exploateras, däremot är det enbart en begränsad del i förhållande till det större sammanhängande grönområdet som finns i närheten som tas i anspråk.

Miljömålen *Grundvatten av god kvalitet* samt *Levande sjöar och vattendrag* bedöms påverkas positivt med planens genomförande då dagvatten fördröjs inom planområdet. Detta leder till att vattenavrinningen inom området inte kommer att påverkas negativt av planförslaget, vilket är positivt utifrån de berörda miljömålen.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Riksintressen

Vattendrag

Planområdet ligger inom avrinningsområdet för Mörrumsån som är av riksintresse enligt Miljöbalken 4 kap 6 §. Förslaget innebär inga åtgärder som omfattar vattenreglering eller vattenöverledning enligt Miljöbalken 11 kap 5 §.

Kulturmiljövård

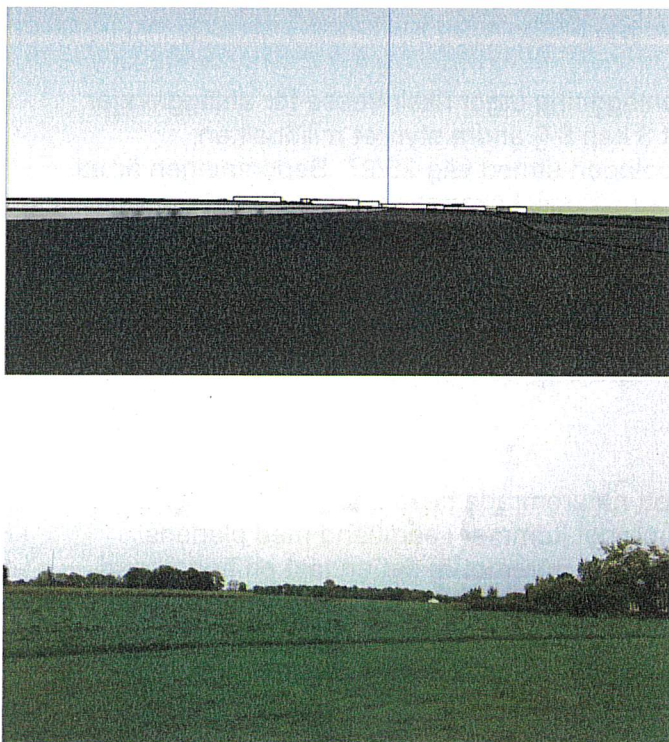
Detaljplaneområdet finns beläget väster om riksintresseområdet för *Hjärtanäs – Dansjö – Gåvetorp – Spåningslanda* (G 18) som är ett

riksintresse för kulturmiljövård, i enlighet med Miljöbalken 3 kap 6 §. Bedömningen är att planförslaget inte medför påtaglig skada på riksintresset.

De geografiska gränserna för riksintressena ska inte ses som absoluta då även förändringar i anslutning till riksintressena kan komma att påverka riksintressena som helhet. Det är framförallt den södra delen av riksintresseområdet som berörs av detaljplaneförslaget, vilken består av Spåningslanda fornmiljö. Inom planområdet finns två registrerade fornlämningar, varav en kan kopplas till beskrivna värden för riksintresset. Se kartbild under rubriken *Platsens förutsättningar-Fornlämningar* för att se utbredningen av vilka fornlämningar som berörs av planförslaget. Bedömningen är att fornlämningar i den södra delen av planområdet inte kommer att påverkas i samband med planens genomförande. Fornlämningen inom planområdet finns inom mark med ändamål natur. En illustrationslinje visar buffertzonen om 30 meter från fornlämningarnas kanter. Alla typer av markåtgärder som exempelvis schaktning inom detta område kräver tillstånd enligt 2 kap KML.

För att kunna bedöma hur planområdet kommer att upplevas visuellt från riksintresseområdet har en laserdata och höjdstudie genomförts. Bedömningen är att planförslaget passar väl in i landskapet. Den föreslagna bebyggelsen är placerad lågt i förhållande till höjdplattan inom riksintresseområdet. Bedömningen är att om befintlig vegetation tas i beaktning kommer planområdet inte att vara märkbart synligt från någon av punkterna som varit utgångspunkt i studien. Om ingen vegetation skulle finnas i landskapet kommer bebyggelse inom planområdet att vara mer synbar. Däremot är bedömningen att bebyggelsen inte kommer att upplevas som ett betydande element i landskapet med hänsyn till bebyggelsens höjd och avståndet till betydande blickpunkter inom riksintresseområdet. I delar av planområdet medges vall som kan utgöra ett visuellt skydd mellan planområde och riksintresse.

I studien provas bebyggelse med byggnadshöjd av 16 meter i den södra och den västra delen av planområdet. Studien visar att bebyggelsen i den södra delen kan komma att bli tydligt synbar från riksintresseområdet och därmed medges enbart byggnadshöjd av 8 meter i denna del. Bebyggelse med byggnadshöjd av 16 meter i den västra delen av planområdet ligger lågt i förhållande till riksintresseområdet och bebyggelsen kommer enligt studien inte att påverka det visuella intrycket inom riksintresseområdet. Se även bilagan *laserdata och höjdstudie*.

*Jämförelse mellan
höjdstudie och
foto från punkt vid
Lekaryds kyrka.*

Inom planområdet, strax nordost om registrerad fornlämning som utgörs av stensättning, finns ett område med yngre åkrar och stenmur. Området bevaras i detaljplanen som naturmark då det är objekt som hjälper oss att tolka landskapets historia.

Innan planens genomförande ska en arkeologisk utredning steg 2 genomföras inom delar av planområdet.

Kommunikationer

Södra Stambanan som är ett riksintresse för kommunikationer i enlighet med Miljöbalken 3 kap 8 § finns belägen cirka 90 meter väster om planområdet. Planförslaget skulle kunna ha viss inverkan på möjligheten och villkoren för eventuella framtida förändringar och vidareutveckling av Södra stambanan. Exempelvis gäller fortfarande 55 dBA ekvivalent ljudnivå som riktvärde vid prövning av ny och förändrad infrastruktur till skillnad från de 60 dBA som numera tillämpas vid prövning av bostadsbebyggelse. Bedömningen är däremot att riksintresset inte kommer att påtagligt skadas i samband med planens genomförande. Gällande riktvärden för trafikbuller vid bostadsbebyggelse inom detaljplan överskrids inte.

Riksväg 25/27 ingår i det nationella stamvägnätet som riksdagen fastställt. Vägarna i det nationella stamvägnätet är av särskild nationell betydelse. Väg 25 är en viktig tvärförbindelse mellan vägarna E6, E4 och E22 i södra Sverige samt förbinder Halmstad med Växjö och Kalmar. Förbi Alvesta tätort är väg 25 samordnad med väg 27, som är en viktig transportlänk mellan Göteborg-Karlskrona. Planförslag innebär ett byggnadsfritt avstånd om 30 meter från vägområdet. Utanför planområdet gäller 50 meter byggnadsfritt avstånd från väg 25/27.

Vattenförsörjning

Bergaåsens dricksvattenanläggning utgör riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning enligt 3 kap 8 § andra stycket miljöbalken. Överföringsledning finns belägen utmed väg 25/27. Bedömningen är att riksintresset inte kommer att påtagligt skadas i samband med detaljplanens genomförande.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Natur- och kulturmiljö

Naturmiljö

Planområdet ligger inom ett naturområde bestående av barr- och lövskog. En del av naturområdet kommer i samband med planens genomförande att tas i anspråk. Däremot är det endast en begränsad del av det större sammanhängande naturområdet som berörs. Natursläpp mellan bostadsbebyggelsen leder till att allmänheten även fortsatt får god tillgång till angränsande naturområden och Spånens rekreationområde.

I samband med framtagande av *Grönstrukturprogram för Alvesta tätort* har naturvärden i tätorten inventerats. Något område med värdefull naturtyp utifrån perspektivet biologisk mångfald har av inventerarna inte pekats ut inom detaljplanens gränser. Gällande sociala värden har området runt den tidigare fotbollsplanen vid Lekevallen pekats ut som en plats för socialt aktiv rekreation. Området är även en av få ytor i Alvesta som har parkkaraktären allmänning, alltså en parklik grönyta med stora gräsytor för bollspel och sociala sammankomster. Eftersom området regleras till parkändamål i planförslaget är bedömningen att områdets värden utifrån socialt perspektiv inte kommer att mistas, utan kan istället utvecklas som park och mötesplats.

I grönstrukturprogrammet har Spåningslanda rekreativ område pekats ut som ett grönområde av värde. Det utpekade området finns beläget strax öster om detaljplanens avgränsning. Bedömningen är att planförslaget inte kommer att påverka rekreativ område.

I Kronobergs naturvårdsprogram är området Hanaslövsberget-Spåningslanda- Spånen utpekade till område med klass 3, stora naturvärden. Planområdet ligger utanför det utpekade området och bedömningen är att detaljplanens genomförande inte kommer att påverka naturområdet betydligt.

Biotopsskydd

Biotopsskydd enligt 7 kap MB gäller för stenmur och dike som angränsar till jordbruksmark dvs. äng, åker eller betesmark. Stenmurar och diken finns i anslutning till betes- och åkermark i den norra delen av planområdet och som därmed faller under biotopsskyddet. Stenmurar och diken inom planområdet som inte ligger i anslutning till jordbruksmark är inte biotopsskyddade.

Föreslagen exploatering med verksamhetsmark och bostäder bedöms utgöra ett stort allmänt intresse som därmed bör utgöra ett särskilt skäl att medge dispens från biotopsskyddet. Ansökan om dispens från biotopsskyddet har inlämnats till Länsstyrelsen Kronoberg. Detaljplanen bör inte antas förrän beslut är fattat i biotopsskyddsärendet eftersom detta beslut styr möjligheten att genomföra planen.

Exempel på stenmur och dike inom planområdet. Foto taget vid högt vattenstånd.

Teckenförklaring

- Område för ansökan
- Betesmark
- Åkermark
- Ev. jordbruksmark, ej i bruk
- Dike, Kant
- Stenmur, Kant
- Planområde

Karta över jordbruksmark, stenmurar och diken inom planområdet. Gul linje markerar område aktuellt för ansökan om dispens från biotopsskyddet.

Kulturmiljö

Planområdet finns beläget strax väster om riksintresseområdet för kulturmiljövård. Läs mer om bedömning av riksintresset i förhållande till

planförslaget under rubriken *Konsekvenser av planförslag- Riksintressen* ovan.

Inom planområdet finns befintliga stenmurar som i stor utsträckning inte kommer att vara möjliga att bevara i samband med detaljplanens genomförande. Det är positivt om stenmurar kan bevaras då det höjer områdets karaktär och kulturvärde.

Ett äldre torp som används som bostadshus finns inom planområdet, strax norr om Fornrondellen. Byggnaden är idag förvanskad med bland annat ommålade fasader. Det kulturhistoriska värdet bedöms därför inte vara betydande. I samband med planens genomförande finns möjlighet att förstärka byggnadens kulturhistoriska värden i samband med ombyggnation och då området ges en ny användning. Att byggnaden kan bevaras och utvecklas är positivt utifrån ett kulturhistoriskt perspektiv.

I område föreslaget för parkmiljö finns en äldre lada och en jordkällare. Det är positivt om byggnaderna kan bevaras och lyftas fram ytterligare i parkmiljön för att stärka kulturvärdena. Att området ges parkändamål är positivt utifrån kulturmiljösynpunkt då marken fortsatt hålls öppen.

I den östra delen av planområdet bevaras en äldre åkermark och stenmur inom naturmark. Det är positivt om området närmast kulturlämningen kan hållas öppet. Att området bevaras och ges skydd är positivt utifrån kulturmiljösynpunkt.

Läs mer om kulturmiljö under rubriken *Konsekvenser av planförslaget- Riksintresse- Kulturmiljövård*.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Brukningsvärd jordbruksmark

Lantbruksstyrelsen gjorde år 1971 en klassning av Sveriges åkermarker. Tanken med graderingen var att den skulle vägleda kommuner vid avvägning mellan markanvändning för jordbruk och andra samhällsintressen. Jordbruksmark runt Alvesta redovisas som klass 4 på en 10-gradig skala (där klass 10 utgör mark med bäst förutsättningar för en hög ekonomisk avkastning).

Se karta över jordbruksmark inom planområdet på föregående sida.

Vy mot väg 25/27 från utkanten av den jordbruksmark som finns inom planområdet.

Enligt 3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Som jordbruksmark räknas inte bara åkermark utan även kultiverad betesmark som har förbättrats genom exempelvis röjning.

Alvesta kommun är i stort behov av ny exploaterbar mark för såväl bostäder som verksamheter av olika slag. Att tillskapa 8,5 hektar handels- verksamhets- och kontorsmark samt 11 hektar bostadsmark bedöms därmed utgöra ett väsentligt samhällsintresse. Området är ett av de större utpekade områdena i den fördjupade översiktsplanen för Alvesta tätort. Planens syfte går inte att uppfylla om jordbruksmarken inte tas i anspråk. Föreslagen exploatering kommer att vara beroende av det kommunikationsnära läget med goda skyltmöjligheter mot riksväg 25/27.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Visuell miljö och landskapsbild

I samband med detaljplanens genomförande kommer ej ianspråkstagen mark att övergå till bostadskvarter samt handels- verksamhets- och kontorsområde med tillhörande gatunät. Detta medför att den visuella miljön förändras jämfört med idag. 30 meter breda bårder av grönska bevaras i öster, inom område som angränsar till jordbruksmark. Inom området medges vall. En laserdata och höjdstudie har tagits fram, läs mer under rubriken *Konsekvenser av planförslag- Riksintressen- Kulturmiljövård* samt i bilagan *laserdata och höjdstudie*.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Rekreation

Bedömningen är att rekreativsmöjligheterna i Spåningslanda inte kommer att påverkas betydligt i samband med genomförande av förslaget. Natursläpp mellan kvartersmark leder till att allmänheten även fortsatt ges möjlighet att nå Spåningslanda rekreativsområde från planområdet. Grönsläppen inom planområdet har tagit hänsyn till befintlig stig som leder till rekreativsområdet. Allmän parkering finns för dem som vill ta sig till fots från planområdet till rekreativsområdet.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Strandskydd

Inom planområdet finns diken i form av invallningar av åkermark. Bedömningen är att diken inte faller under strandskyddade vattendrag. Med hänsyn till dikenas karaktär med höga slänter och dikenas ändamål är bedömningen att området inte är av betydelse för växt- och djurlivet eller för friluftslivet. I historiskt kartmaterial kan diken inom planområdet inte urskiljas.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Exempel på dike (torrlagt) inom planområdet

Hälsa och säkerhet

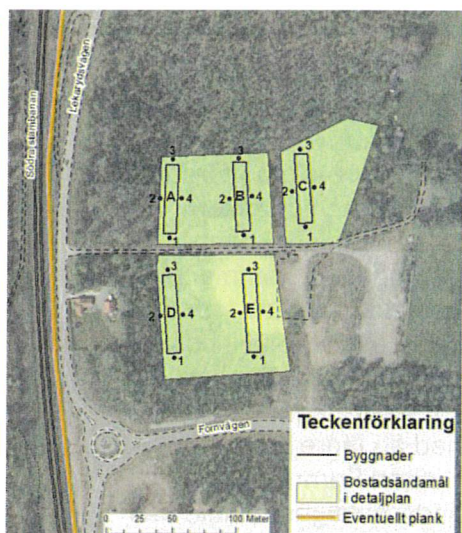
Buller

Enligt Alvesta kommuns översiktliga bullerkartläggning överskrids inte gällande riktvärden inom detaljplanen. Däremot täcker denna kartering inte hela planområdet och därmed har en bullerberäkning tagits fram för den del som bedöms ligga inom område med risk för att gällande riktvärden överskrids.

Bullernivåerna nedan redovisas i ekvivalent ljudnivå och maximal ljudnivå. Ekvivalent ljudnivå är den sammanlagda bullernivån från järnväg och väg. Maximal ljudnivå redovisar bullernivån för trafikslagen järnväg och väg var för sig.

Resultatet från bullerberäkningen visar att gällande riktlinjer för trafikbuller överskrids till viss del. För ekvivalent ljudnivå idag och år 2040 överskrids riktlinjerna vid minst en punkt vid byggnad A, B, D och E. För maximalnivåer för väg överskrids gällande riktvärden enbart vid punkten 4 vid byggnad E. Maximalnivåer för järnväg överskrids i minst en punkt vid samtliga byggnader. Beräkningen visar att det finns goda möjligheter att skapa ljuddämpad sida vid byggnaderna då riktlinjerna vid byggnadernas punkt 4 inte uppnår 50 dBA för ekvivalent ljudnivå. Undantag är byggnad D där ljudnivån är 50,2 dBA vid punkt 4. Denna byggand kan därmed behöva utformas med en L-formad byggnadskropp eller flyttas längre ifrån bullerkällorna.

Beräkningen visar att om ett 2 meter högt plank uppförs mellan stambanan och Lekarydsvägen kommer bullervärdena generellt att bli lägre. Ekvivalenta ljudnivåer år 2040 kommer överskridas i enbart en punkt, vid byggnad D. Maximalnivåer för järnväg kommer likaså att bli lägre, men kommer ändå att överskrida gällande riktvärden. Beräkningen visar att det finns goda möjligheter att skapa en ljuddämpad sida.

Punkter där beräkning av ljudnivån har genomförts.

I den västra delen av planområdet, inom områden där det finns risk att gällande riktlinjer överskrids, reglerar utformningsbestämmelsen f_2 att om 60 dBA vid bostadsbyggnadens fasad överskrids ska minst hälften av bostadsrummen i lägenheter större än 35 kvadratmeter orienteras mot en ljuddämpad sida.

En förskola möjliggörs i den södra delen av planområdet. En bullerberäkning har genomförts för området för att säkerställa att gällande riktlinjer för trafikbuller för förskolor inte överskrids. Beräkningen visar att det finns möjlighet att skapa en god ljudnivå vid förskolans utemiljö. 60 dBA ekvivalent ljudnivå överskrids inte. Det är lämpligt att området öster om förskolans byggnad används för lek, vila och pedagogisk verksamhet då ljudnivån där är under 50 dBA ekvivalent ljudnivå. Genom en välplanerad byggnadsutformning kan en större utemiljö skapas som underskrider 50 dBA ekvivalent ljudnivå, se illustrationen nedan. Beräkningen visar att maximal ljudnivå för väg inte överskrids vid förskolans utemiljö. Mellan Fornvägen och område där förskola möjliggörs anläggs lämpligen en vall för att begränsa ljudnivån ytterligare.

Punkter där beräkning av ljudnivån har genomförts och förslag på byggnadsutformning för att skapa en större utemiljö där 50 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids.

Se även bilagan *bullerberäkning*.

I den östra delen av planområdet är bedömningen att det inte finns risk för att gällande riktvärden för trafikbuller överskrids. Närmsta bullerkällan är Fornvägen som idag har skyltad hastighet 40 km/h. I framtiden kan denna komma att regleras till 60 km/h i vissa delar. Boverket och SKL har tagit fram en modell för att beräkna utbredningen av buller från vägtrafik i skriften "Hur mycket bullrar vägtrafiken?". Avståndet mellan Fornvägens vägmitt och kvartersmark kommer att uppgå till minimum 30 meter. Det betyder att ljudnivån kommer enligt modellen att utgöras av ungefär 59 dB(A) om hastigheten utgör 60 km/h och med cirka 3000 fordon i årsdygnstrafik. Då avståndet till bostadens fasad kommer att bli längre än detta och då vall är möjligt inom naturområdet beläget mellan Fornvägen och kvartersmark, finns förutsättningar att skapa en boendemiljö med än lägre bullervärden. Dessutom är den kurva som finns belägen innan Fornrondellen anpassad för enbart 40 km/h, vilket innebär att hastigheten inte kan komma att höjas i denna del. Därmed finns det än bättre förutsättningar för att gällande riktvärden inte kommer att överskridas. Resultatet från Boverkets och SKL:s modell stämmer överens med resultatet från bullerberäkningen för förskoletomten, se ovan.

Se även rubriken *Platsens förutsättningar- Störningar* ovan för att läsa mer om buller inom planområdet.

Trafik

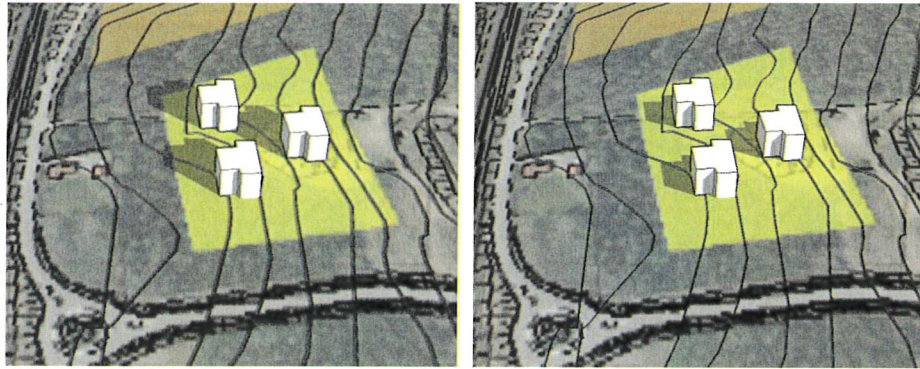
Med grund i de trafikmätningar som har gjorts är bedömningen att trafikmiljön utmed Fornvägen och Lekarydsvägen idag är god, läs mer ovan under rubriken *Platsens förutsättningar- Gator och trafik*.

I samband med planens genomförande och då fler personer bor inom området kommer även trafiken att öka i närområdet. Om varje bostad inom planområdet antas alstra 8 bilförflyttningar per dygn kommer cirka 90 villatomter och flerbostadshus med 50 lägenheter att leda till totalt ungefär 1120 fordon per dygn. Den förväntade trafikökningen bedöms inte bli betydande för närområdet. De befintliga gatorna är utformade för att klara den uppskattade trafikökningen. Trafiksituationen på gatorna bedöms idag som god och detta förväntas inte heller förändras efter planens genomförande.

Gångvägar anläggs utmed större bostadsgator, vilka ansluter till det befintliga nätet för gång- och cykeltrafik. En gång- och cykelväg möjliggörs även utmed Lekarydsvägen.

Skuggor

Bedömningen är att planförslaget inte kommer att leda till någon betydande skuggkastning. Befintligt bostadshus beläget utmed Lekarydsvägen, väster om ny bebyggelse, kommer enligt skuggstudie inte att påverkas. Med hänsyn till fastighetens läge till den nya bebyggelsen finns störst risk för skuggkastning under morgonen. Skuggstudien nedan visar däremot att avståndet mellan befintlig och ny bebyggelse leder till att skuggkastning från den nya bebyggelsen inte kommer att beröra det befintliga bostadshuset.

Skuggstudie, klockan 9.00 vid vår- och höstdagsjämning (vänster) och sommarsolstånd (höger). Byggnaderna i studien har en höjd av 16 meter.

Olyckor

Räddningstjänsten har gjort bedömningen att normal insatstid till området idag är mellan 10-20 minuter. Trapphus i flerfamiljsbebyggelse och verksamheter kan behöva utformas som så kallade TR1- eller TR2-trapphus. Ett exempel på krav som därmed kommer att ställas är att trapphus ska utformas så att spridning av brand och brandgas begränsas under minst 60 minuter. Bedömning om vilka krav som ska ställas sker i bygglovet.

I samband med planens genomförande ska brandpostsystemet byggas ut i enlighet med VAV:s riktlinjer. Räddningstjänstens fordon ska kunna framföras åtminstone 50 meter från byggnadernas entréer. Avståndet mellan brandpost och räddningstjänstens uppställningsplats bör inte överstiga 75 meter. Eventuellt kan betydligt kortare avstånd krävas till byggnaden om utrymningen baseras på räddningstjänstens stegutrustning. Eventuella bommar inom området ska vara öppningsbara för räddningstjänsten med flera.

Brandposter inom planområdet anläggs i enlighet med konventionellt system, där avståndet mellan brandposterna inte överstiger 150 meter och ger minst 600 l/min med ett tryck på 1.5-7 bar. För kvarter där våningsantalet överskrider tre våningar och för verksamheter krävs minst 1200 l/min. Högre flöden kan krävas om verksamheter kan förväntas inrymma hög brandbelastning.

En ny brandpost ska i samband med planens genomförande anläggas inom 75 m från planlagd drivmedelsstation belägen väster om Lekarydsvägen för att få en godtagbar brandvattenförsörjning till stationen.

Bedömningen är att drivmedelstationens lokalisering inte kommer att medföra betydande risk för olyckor inom planområdet. Marken inom planområdet sluttar nedför i västlig riktning. Detta medför att om läckage från bensinstationen sker, rinner utsläppet inte i riktning mot planområdet. Bedömningen är att det inte kommer att bli aktuellt med verksamheter med stor brandbelastning eller svårutrymda lokaler inom området närmast drivmedelstationen. Vidare bedömning om

skyddsavstånd och åtgärder för att minska riskerna sker i bygglov och eventuella verksamhetstillstånd.

Delar av planområdet är i sårbarhetskartan utpekade för hög genomsläpplighet i marken och därmed även hög risk för att en eventuell förorening kan nå grundvattnet. Vid händelse av olycka krävs snabb sanering.

Bedömningen är att risk för olyckor i anknytning till dagvattenmagasin inom planområdet är liten då magasin ges grund utformning med flacka slänter.

Farligt gods

Förutsättningar

Väg 25/27 och Södra stambanan är båda transportleder för farligt gods. Då ett tankstopp planeras väster om Lekarydsvägen kan viss del farligt gods även förekomma utmed Lekarydsvägen i framtiden.

Hastigheten utmed Södra stambanan intill planområdet är reglerad till 140-160 km/h i den norra delen. Söder om område som i förslaget medger handel, verksamheter och kontor är hastigheten reglerad till 70 km/h. Maximalhastighet för godståg är 90 km/h.

Planförslaget innebär exploatering av handel, verksamheter och kontor inom ett avstånd av 30 meter från väg 25/27 och 40 meter från Södra stambanan. Bedömningen är att föreslagen exploatering i stort följer RIKTSAM:s riktlinjer. I den västra delen av planområdet medges handel inom ett avstånd av 30 meter från Södra stambanan och bostäder med byggnadshöjd av 16 meter cirka 100 meter från Södra stambanan. Planförslaget medger i denna del exploatering närmare än RIKTSAMS rekommenderade avstånd till transportleder för farligt gods (läs mer under rubriken Planens förutsättningar- Störningar- Farligt gods). Med hänsyn till platsens förutsättningar så som skillnaden i höjdnivå och att det finns goda möjligheter att minimera risker genom förslagets utformning, är bedömningen att betydande risk inte kommer att uppstå i samband med exploatering av området.

Enligt SKL:s skrift *Transporter av farligt gods* hamnar vagnar vid en urspårning nästan alltid inom en vagnslängd från banan. Att en olycka skulle skada människor inom planområdet bedöms därmed som liten. Risk finns att en urspårning eller sammanstötning kan leda till att farligt gods läcks ut från vagnar. Planområdet finns däremot högt beläget i jämförelse med farligt godsleder och därmed är bedömningen att risken för att farliga ämnen ska rinna mot planområdet är liten.

Utredningar och exempel

I samband med upprättande av detaljplanen för *Sjöparken – byggrätt och sjökant*, antagen 2013-11-19 § 124 av Kommunfullmäktige i Alvesta kommun, tog WSP på uppdrag fram en detaljerad riskbedömning. Resultatet från utredningen var att individrisknivån låg i den lägre delen av ALARP-området ungefär 50 meter från järnvägsområdet. I

utredningen föreslogs riskreducerande åtgärder så som placering av friskluftsintag och disponering av byggnader.

Ett exempel på hur andra kommuner har arbetat med exploatering i områden där det finns risk för farligt gods är Älmhults kommun som har tagit fram vägledningen; *Fysisk planering intill transportleder för farligt gods i Älmhult*. I denna rapport behandlas Södra stambanan och riksväg 23. Riktlinjerna säger att känslig bebyggelse så som byggnader i mer än fyra våningar kan placeras minimum 50 meter från Södra stambanan. I rapporten står även att medelkänslig bebyggelse så som handel och kontor kan placeras 30 meter från stambanan. Rapporten säger att mindre känslig bebyggelse så som verksamheter och lager kan placeras 20 meter från väg 23 samt att medelkänslig bebyggelse så som handel och kontor kan placeras 30 meter från väg 23.

Bedömningen är att den aktuella sträckningen av Södra Stambanan, jämfört med den sträcka som finns i Älmhult, samt väg 23 jämfört med väg 25/27 är så pass lika att det är möjligt att ta inspiration från riktlinjerna även inom planområdet för Spåningslanda. Gällande uppgifter om vägtransporter av farligt gods finns det officiell statistik inrapporterad till Trafikanalys. Däremot finns inte statistik för enskilda vägavsnitt. Genom att ta statistik av vägtrafiken (ÅDT) för enskilda vägavsnitt och ta en proportion i förhållande nationella snitt av tung trafik och farligt gods kan en uppskattning göras om väg 23 och väg 25. Med hänsyn till att statistiken från de båda riksvägarna är likvärdiga är bedömningen att resultatet av en fördjupad utredning för väg 25 hade blivit likvärdig Älmhults rapport.

I planförslaget finns det god marginal till det i Älmhults riktlinjer rekommenderade avståndet vad gäller den mest känsliga markanvändningen så som flerbostadshus i fler än fyra våningar. Rekommenderat avstånd är 50 meter och i planförslaget regleras avståndet till bebyggelse till cirka 100 meter. Älmhults riktlinjer för Södra stambanan stämmer överens med de riktlinjer som finns i den detaljerade riskbedömningen som togs fram i samband med detaljplanen för Sjöparken – bygggrätt och strandkant i Alvesta tätort.

Slutsats

För bedömningen om vilka åtgärder som är lämpliga inom planområdet har den detaljerade riskbedömningen som togs fram i samband med detaljplanen för Sjöparken – bygggrätt och strandkant i Alvesta tätort samt Älmhults riktlinjer varit vägledande. Sammanfattningsvis har följande åtgärder vidtagits för att skapa en acceptabel risknivå inom planområdet;

- Farligt godsleder finns lokaliserade lågt i marknivå i förhållande till planområdet och därmed kan tillrinning av farliga ämnen vid olycka inte ske mot planområdet, se sektion under rubriken *Planförslag- Bebyggelseområden- Detaljhandel, Verksamheter och Kontor*.
- Avstånd från järnväg till ny bostadsbebyggelse regleras till cirka 100 meter. (Jämfört med 30-50 meter för befintlig bebyggelse i Alvesta).

- Utrymme finns för anläggande av vall eller skyddsplank mellan Södra stambanan och bostäder.
- Explosionsskydd för bostadsbyggnader skapas genom att huskropparna placeras vinkelrätt mot järnvägen, vilket innebär att byggnaden närmast järnvägen erbjuder visst explosionsskydd för byggnaderna innanför.
- Disponering av byggnader med entréer som placeras på oexponerad sida bort från farligt godsleder.
- Placering av friskluftsintag bort från stambanan och väg 25/27.

För att minska risken ytterligare kan fasader med fördel utföras i obrännbart material.

Strax norr om Fornrondellen finns en befintlig bostadstomt. Planförslaget medför att bostadsändamål uteblir i förmån för handel och centrumändamål i den befintliga byggnaden. Vid planläggning av befintlig bebyggelse finns inte alltid möjlighet att uppnå samma säkerhetsnivå som vid nybyggnation. Det viktiga är då att sträva efter att den nya detaljplanen ger minskade risker jämfört med det faktiska nuläget. Bedömningen är att ändrad markanvändning från bostäder till handel och centrumändamål medför minskade risker. Inom mark belägen närmare än 30 meter från stambanan och som inte utgör befintlig byggnad regleras att byggnad inte får uppföras.

Översvämning

DHI:s skyfallskartering visar att det finns områden som riskerar översvämmas i samband med ett framtida 100-årsregn (se rubriken *Platsens förutsättningar* ovan). Dagvattenfördröjning leder till att mängden vatten från området inte kommer att öka jämfört med idag.

Lukt

Bedömningen är att lantbrukare i närområdet inte kommer att påverkas betydligt i samband med planens genomförande. Gödselspridning sker under en begränsad tid på året. Den avskiljande ridå där vall medges mellan jordbruksmark och bostäder bedöms begränsa påverkan. Vidare ligger planområdet fördelaktigt i relation till jordbruksmarken med hänsyn till att härskande vindriktning finns i sydväst. I samband med framtida marknadsföring av tomterna kommer information att ges om gödselspridningen och andra olägenheter som kan uppstå under vissa tider på året.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Resurshushållning

Planområdet är idag inte ianspråktaget av bebyggelse och innefattas således inte i det kommunala infrastrukturnätet. I närområdet till planområdet finns det befintliga nätet för vatten och avlopp, vilket det är möjligt att ansluta planområdet till.

Då service så som busstopp och skola finns inom gångavstånd från planområdet finns goda förutsättningar för boende att begränsa

användningen av bränsle drivna fordon. Detta leder i sin tur till begränsad resursanvändning inom området.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Socialt perspektiv

Detaljplanen möjliggör för både enfamiljs- och flerfamiljshus inom planområdet. Detta möjliggör för att en blandning av samhällsgrupper och åldrar kan komma att bo inom planområdet, vilket är positivt utifrån ett socialt perspektiv. Förskola möjliggörs inom den södra delen av planområdet. Att boende har närhet till en förskola är positivt utifrån ett socialt perspektiv. Gång- och cykelvägar inom planområdet skapar säkra skolvägar.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

Ekonomiska konsekvenser

Ett genomförande av detaljplanen bedöms leda till att Alvesta kommun kan sälja fastigheter för handel, verksamheter och kontor samt för bostadsändamål. Då detaljplanen innefattar mark med kommunalt huvudmannaskap är bedömningen att Alvesta kommun får kostnader i form av utbyggnad samt för fortsatt skötsel.

Den ökning av bostadsbeståndet som förslaget medför kan även bidra till att skapa underlag för ett utökat serviceutbud i Alvesta centrum.

Bedömning: Ej betydande miljöpåverkan.

GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Tidplan

Detaljplanen avses upprättas med ett utökat förfarande. Planen ställdes ut för samråd under februari-mars månad år 2019 och utställd för granskning under maj-juni månad år 2019. Detaljplanen bedöms antas av Samhällsbyggnadsnämnden hösten 2019. Om ingen överklagar beslutet vinner detaljplanen laga kraft tre veckor efter den tidpunkt då planen antagits.

Genomförandetid

Detaljplanen ges en genomförandetid på fem år från det datum då planen vinner laga kraft. Efter den tidpunkt då genomförandetiden gått ut fortsätter planens bestämmelser att gälla fram till dess planen ändras eller upphävs.

Ansvarsfördelning

Alvesta kommun har ansvar att upprätta detaljplanen. Även att ansöka om fastighetsreglering är kommunens ansvar. Alvesta kommun har huvudmannaskap för allmän platsmark inom planområdet. Inom kvartersmark har fastighetsägare ansvar för genomförandet av förslaget i enlighet med detaljplanens bestämmelser samt för den fortsatta skötseln.

Avtal

Köpeavtal skrivs i samband med försäljning av tomter. Markanvisningsavtal eller avtal om gatukostnadsersättning m.m. kan bli aktuellt inom delar av planområdet för att säkerställa ansvars- och kostnadsfördelningen mellan privat exploatör och kommun. Innehållet i avtalet kommer beröra finansiering av teknisk infrastruktur och anläggande av gator, innehåll och utformning av anvisad mark samt tidsplan.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsreglering

I samband med detaljplanens genomförande styckas fastigheter inom planområdet av till mindre fastigheter avsedda för bostadstomter och fastigheter för handel, verksamheter och kontor. Vad gäller bostadstomterna finns möjlighet att slå samman två eller fler föreslagna tomter för att möjliggöra exploatering av flerbostadshus. Se föreslagen fastighetsindelning i illustration under rubriken *Planförslag*. Avstyckning av fastigheter för rad- eller kedjehus får göras trots bestämmelsen p₁, se mer under beskrivning av bestämmelsen.

I samband med planens genomförande sker fastighetsreglering av fastigheten Lekaryds-Nyhem 1:2 för att möjliggöra en cykelväg utmed Lekarydsvägen. I den norra delen av fastigheten sker fastighetsreglering mot område med ändamål för gata.

Ledningsrätt

Inom planområdet finns befintliga avlopps-, el- tele- och fiberledningar. Delar av ledningarna kommer i samband med planens genomförande att flyttas. Ledningar finns inom område med administrativ bestämmelse **u**, *Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar*. Markreservaten sträcker sig över såväl kvartersmark som allmän platsmark. Det är ledningsägarens ansvar att ansöka om ledningsrätt om detta sedan tidigare inte finns.

Servitut

Norr om planområdet, parallellt med riksväg 25/27 finns en befintlig tillfartsväg. Ett servitut bör skapas i samband med planens genomförande för att säkerställa tillgängligheten för dem som nyttjar vägen.

Arrenden

Inom planområdet finns tre befintliga arrenden. Arrendena kommer i samband med planens genomförande att sägas upp. Diskussioner pågår med den hundklubb som finns inom planområdet rörande alternativa platser för verksamheten. Den klubbstuga som finns inom planområdet ska antingen förflyttas eller köpas av Alvesta kommun i samband med att verksamheten flyttar.

Konsekvenser på fastighetsnivå

Spåningslanda 4:3 Lekaryd 9:2 Lekaryds-Nyhem 1:1	Delar av fastigheterna styckas av till bostadstomter, förskola samt handels- verksamhets- och kontorfastigheter som kan säljas, vilket leder till positiva ekonomiska konsekvenser för Alvesta kommun. Gatunätet, vatten och avlopp samt belysning byggs ut, med kostnader för kommunen i form av anläggande och drift som följd. Natur- och parkändamål tillskapas inom fastigheterna. Transformatorstationer möjliggörs. Återvinningsstation möjliggörs. Anläggande av fördröjningsmagasin möjliggörs. Ledningsrätter möjliggörs för befintliga ledningar. Befintliga arrenden ska i samband med planens genomförande sägas upp.
Lekaryds-Nyhem 1:2	Alvesta kommun förvärvar fastigheten i samband med planens genomförande. Mark innefattande tomt med befintligt bostadshus övergår till handels- och centrumändamål. En gång- och cykelväg möjliggörs utmed Lekarydsvägen vilket berör fastigheten. Fastighetsreglering sker i enlighet med planförslaget.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Inom planområdet finns kommunalt huvudmannaskap. Alvesta kommun ansvarar därmed för genomförande och den fortsatta skötseln av allmän platsmark. Fastighetsägare har ansvar för genomförande av detaljplanen inom kvartersmark samt den fortsatta skötseln inom den egna fastigheten.

Då mark styckas av och säljs till privatägare som bostadstomter får exploitören positiva ekonomiska konsekvenser.

TEKNISKA FRÅGOR

Vatten och avlopp

Planområdet kopplas till det kommunala nätet för vatten och avlopp.

En pumpstation för spillvatten kan bli aktuellt i samband med detaljplanens genomförande.

Planområdet innefattas idag inte inom det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Utökning av verksamhetsområdet krävs innan detaljplanens genomförande.

Då avståndet till närmaste brandpost är för långt för att tillfredsställa brandvattenförsörjningen av området ska brandpostsystemet byggas ut i samband med planens genomförande i enlighet med VAV:s riktlinjer. Brandposter inom planområdet anläggs i enlighet med konventionellt system, där avståndet mellan brandposterna inte överstiger 150 meter och ger minst 600 l/min med ett tryck på 1.5-7 bar. För kvarter där våningsantalet överskrider tre våningar krävs minst 1200 l/min.

EI

Inom område med planbestämmelse **E** regleras att transformatorstation medges. Alvesta elnät ansvarar för elnätet inom planområdet.

Tekniska utredningar

Bedömningen är att inga ytterligare tekniska utredningar krävs innan detaljplanens genomförande.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

I samband med upprättade av detaljplanen har markchef Roger Wilsborn, enhetschef teknik Ulf Carlsson, gatuingenjör Jan-Åke Nygren, trafikingenjör Emil Malm, projektledare Mats Fridlund och exploateringsingenjör Fredrik Johansson medverkat.

Alvesta 2019-08-16, *anpassad för antagande av del 2, 2020-08-28*

Patrik Karlsson
Planchef

Karolina Bjers
Planarkitekt (*avslutad anställning*)

Planförslaget har antagits av Samhällsbyggnadsnämnden

2020-09-15 § 58

Susanne Frank

Nämndsekreterare

Beslutet har vunnit laga kraft 2020-10-15

Teckenförklaring

- Bostäder
- Handel, verksamheter och kontor
- Handel
- Natur
- Park
- Gata
- Transformatorstation
- Exempelbyggnation
- Höjdkurvor 1 m
- Gångväg
- Cykelväg
- Fördröjningsmagasin
- Föreslagen fastighetsindelning

0 37,575 150 Meter

Bilaga Detaljplan för Spåningslanda 4:3 m.fl., norra delen (etapp 3)
Illustrationskarta granskning

Checklista för undersökning av betydande miljöpåverkan.

Bilaga till granskningshandling för detaljplan för Spåningslanda 4:3 m.fl., norra delen (etapp 3)

	Negativ påverkan			Positiv påverkan			Ingen påv.	Berörs ej	Kommentarer
	Stor	Måttlig	Liten	Liten	Måttlig	Stor			
Miljö									
Miljö kvalitetsnormer							X		Dagvatten fördröjs och renas genom infiltration. Därmed är bedömningen att MKN för vatten inte kommer att påverkas. Enligt genomförda spridningsberäkningar överskrider inte MKN för luft inom planområdet.
Miljömål - nationella och regionala				X					Miljömålet God bebyggd miljö påverkas positivt, bla då service så som kollektivtrafik och handel finns inom gångavstånd. Ljudmiljön är god inom planområdet. Miljömålen grundvatten av god kvalitet och Levande sjöar och vattendrag påverkas positivt då dagvatten inom planområdet fördröjs.
Miljömål - lokala							X		
Riksintressen									
Naturvård								X	
Rörligt friluftsliv								X	
Kulturmiljö			X						Detaljplaneområdet finns beläget väster om riksintresseområdet för Hjärtanäs – Dansjö – Gävetorp – Spåningslanda (G 18) som är ett riksintresse för kulturmiljövård, i enlighet med Miljöbalken 3 kap 6 §.
Annat							X		Detaljplanen ligger inom avrinningsområdet för Mörrumsån som är ett vattendrag av riksintresse i enlighet med Miljöbalken 4 kap 6 §. Då dagvatten fördröjs påverkas inte avrinningen till vattendrag och därmed kommer inte riksintresset att ta skada.
Naturmiljö									
Växt- och djurliv, hotade arter			X						Planförslaget tar ej exploaterad mark i anspråk vilken idag i stora delar består barr- och lövskog. Natursläpp bevaras mellan kvartersmark.
Naturresevat, Natura2000, Biotopskydd				X					Ansökan om dispens från biotopskydd för stenmurar intill jordbruksmark har initierats.
Spridningskorridorer, grön- och vattensamband					X				Natursläpp bevaras mellan kvartersmark.
Kulturmiljö									
Fornminnen							X		Planområdet innefattar fornlämning inom mark med naturändamål. Fornlämning bedöms ej påverkas av planförslag.
Kulturhistorisk miljö, kulturmiljöprogram			X						Inom planområdet finns stenmurar.

	Negativ påverkan			Positiv påverkan			Ingen påv.	Berörs ej	Kommentarer
	Stor	Måttlig	Liten	Liten	Måttlig	Stor			
Visuell miljö									
Landskapsbild, stadsbild			X						Bårder av grönska kan begränsa påverkan på omgivningen.
Fysiska ingrepp, nya element			X						Genomförande av detaljplanen tar ej exploaterad mark i anspråk. Detta kommer att innebära att ett nytt element kommer att upplevas i landskapet.
Skala och sammanhang							X		Bebyggelsens skala har anpassats till landskapet och kulturvården.
Estetik, närmiljö							X		
Rekreation									
Tillgänglighet, barriärer				X					Det kommer att finnas god tillgänglighet till planområdet. Natursläpp skapas mellan kvartersmark, vilket leder till att det omkringliggande rekreationsområdet även fortsatt är lätt att nå.
Aktivitet, lek, friluftsliv				X					Delar av planområdet innehåller idag löv- och barrskog. Ett större parkområde skapas centralt inom planområdet med bland annat lekplats och bollplan.
Grönstruktur, parkmiljö, vattenmiljö					X				Park kan utvecklas och natursläpp bevaras.
Strandskydd								X	
Hälsa, störningsrisker									
Buller, vibrationer							X		Riktvärden för trafikbuller överskrids inte inom planområdet.
Luftkvalitet, utsläpp, lukt, allergier								X	Gällande normer överskrids inte.
Lokalklimat, vindförhållanden								X	
Ljusförhållanden, ljussken, skugg effekter			X						Föreslagen byggnadshöjd bedöms inte leda till att närliggande bebyggelse påverkas vad gäller skuggkastning.
Radon			X						Enligt Alvesta kommuns översiktliga radonriskkartering ligger området närmast Fornrondellen inom område med isälvsmaterial, vilket innebär att radonskydd kan behövas.
Strålning, elektromagnetiska fält								X	
Säkerhet									
Trafikmiljö, GC-vägar, kollektivtrafik, olycksrisk					X				Gång- och cykelväg anläggs utmed huvudgator. Cykelväg möjliggörs utmed Lekarydsvägen.
Farligt gods			X						RIKTSAM:s riktlinjer följs i stort. Bostäder i flerfamiljshus möjliggörs ca 100 meter från stambanan. Plan reglerar friskluftsintag och placering av entréer.
Explosionsrisk			X						
Ras och skred								X	
Översvämning					X				Födröjningsmagasin för dagvatten förläggs i lägpunkter.
Mark och vatten									
Markförhållanden, grundläggning, sättningar								X	Marken består främst av sandig morän.
Markföroreningar								X	
Grundvatten, ytvatten, avrinningsområden							X		Dagvatten fördröjs lokalt. Därmed påverkas inte avrinningen till vattendrag.
Vattendrag, strandlinje							X		
Skyddsområde för vatten							X		

	Negativ påverkan			Positiv påverkan			Ingen påv.	Berörs ej	Kommentarer
	Stor	Måttlig	Liten	Liten	Måttlig	Stor			
Dagvatten, spillvatten									Dagvatten leds till dagvattendammar.
Hushållning									
Befintlig infrastruktur				X					Planområdet ansluter till Fornvägen och Lekarydsvägen. Planområdet ansluter till befintligt VA-nät.
Markanvändning			X						Ej ianspråktagen mark tas i anspråk.
Återvinning					X				Återvinningsstation möjliggörs i strategiskt
Energiförsörjning								X	
Transport								X	
Byggavfall								X	
Övrigt									
Socialt perspektiv									
Tillgänglighet vid funktionsnedsättning				X					Inom planområdet finns få nivåskillnader, god tillgänglighet kan därmed skapas.
Segregation/ integration							X		Inom planområdet medges både flerfamiljshus och enfamiljshus vilket främjar integration mellan olika samhällsgrupper. Hyresrätter är möjligt inom planområdet.
Barnperspektivet					X				Gång- och cykelväg anläggs utmed Lekarydsvägen.
Medborgarperspektiv				X					Samråd sker med berörda grannar. Samrådet har kungjorts i lokaltidningen.
Annat									
Övriga planeringsarbeten									
Framtida exploatering					X				Planförslag möjliggör för brandpost som krävs för exploatering av tankstopp beläget nordväst om planområdet.
Översiktsplan				X					Förslag är förenligt med översiktsplanen.
Gällande planer								X	
Pågående planläggning								X	
Mellankommunala intressen								X	

Sammanfattande bedömning

Detaljplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan på natur- eller kulturmiljö. Fornlämning bevaras inom naturmark. Planen bedöms inte påtagligt skada några riksintressen, eller leda till negativa konsekvenser för marken eller närmiljön. Gällande riktvärden för trafikbuller så är bedömningen att dessa inte överskrids inom planområdet. Gång- och cykelvägar planeras genom planområdet. Dagvatten leds till dagvattendammar.

Bedömning	Krav på redovisning
Mycket liten miljöpåverkan.	
Viss men ej betydande miljöpåverkan	X Miljökonsekvenserna redovisas i planbeskrivningen.
Betydande miljöpåverkan	Separat miljökonsekvensbeskrivning, MKB, krävs.

Handläggare och ansvarsområde	2019-04-26	Karolina Bjers, planarkitekt

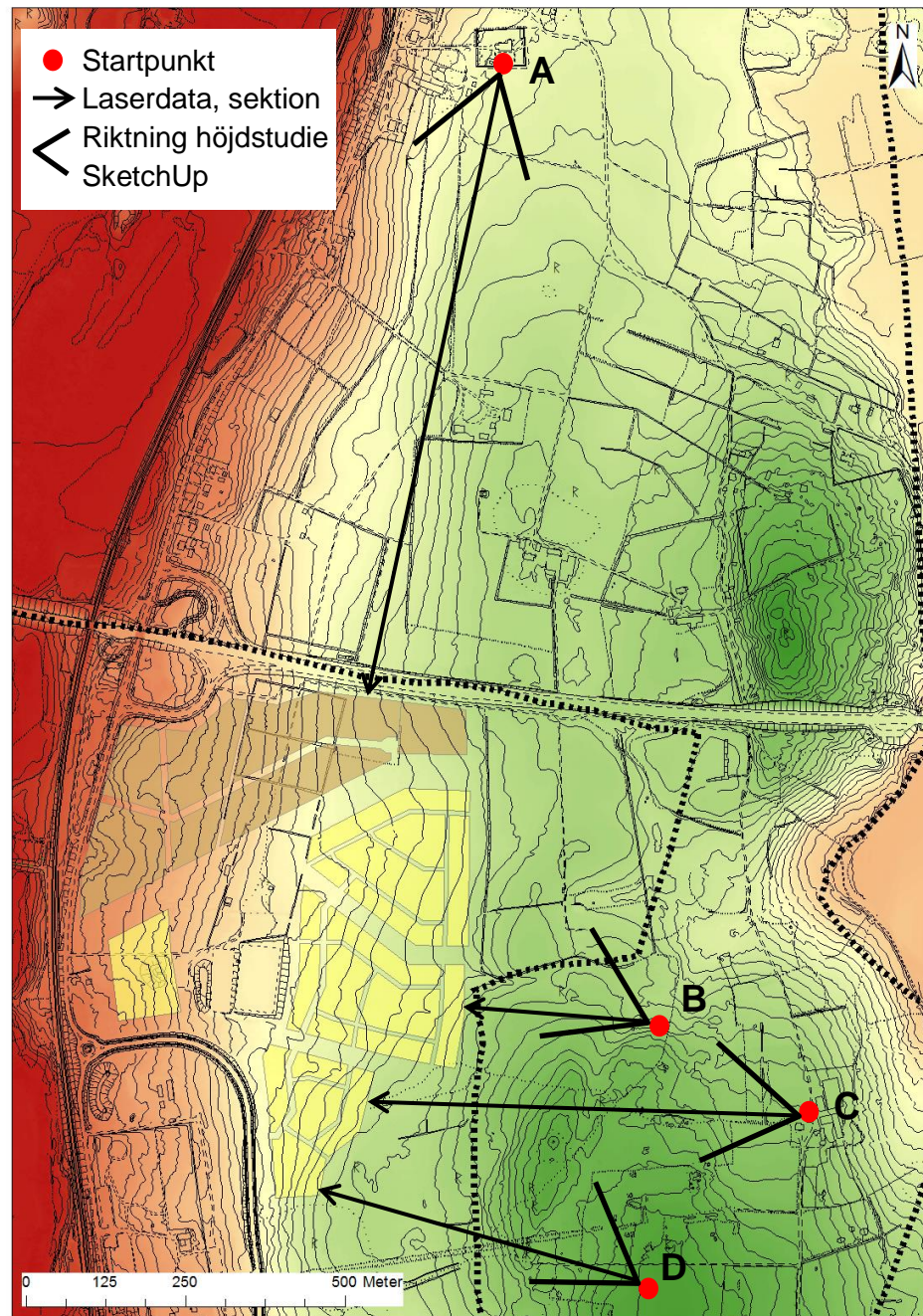
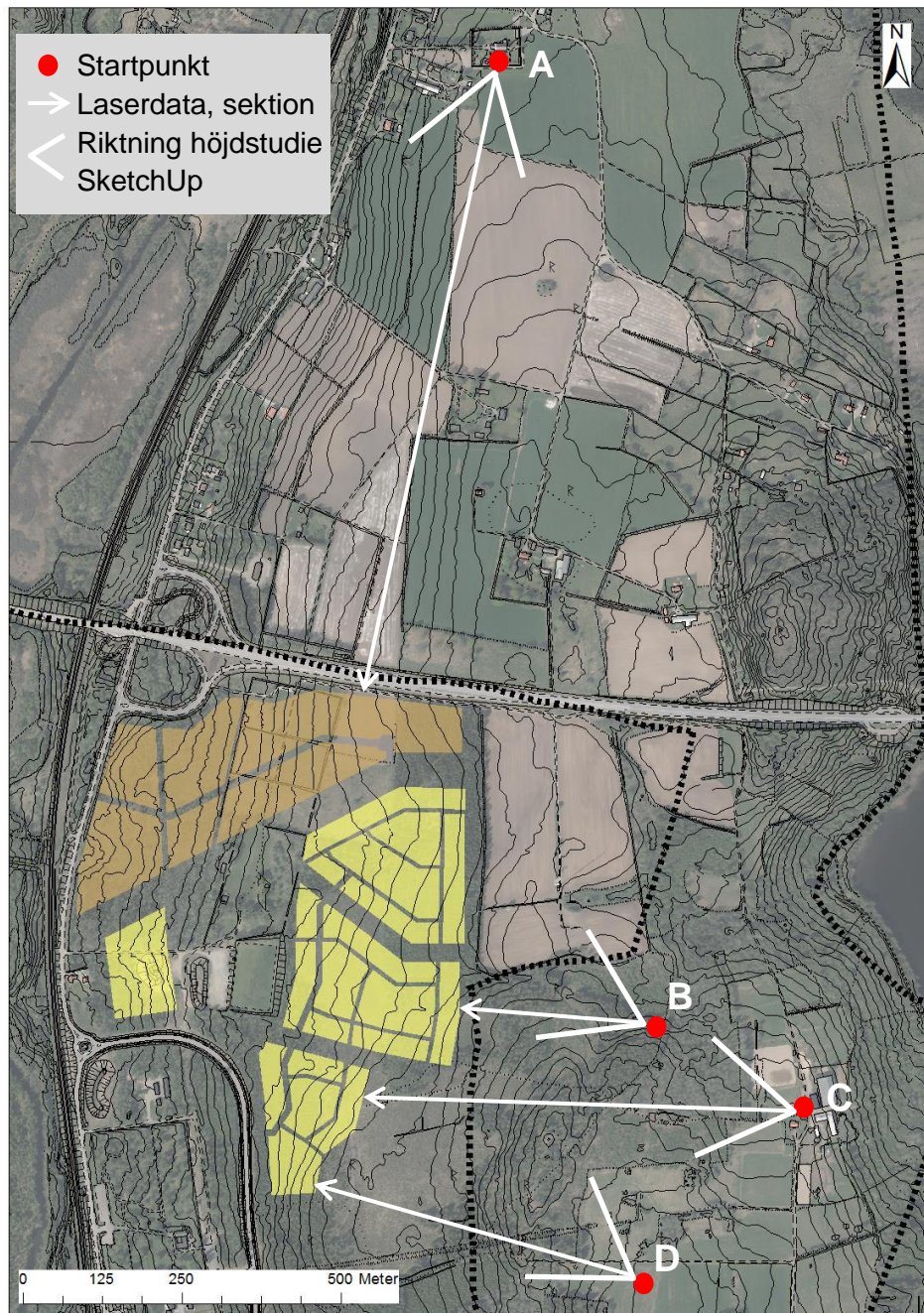
Bilaga Laserdata/höjdstudie

Detaljplan för Spåningslanda etapp 3

Underlaget i denna studie är framtaget med programmen Geosecma Arcmap och SketchUp. Fyra punkter i landskapet, punkt A-D, har valts ut utifrån deras betydelse för kulturmiljö och visuellt perspektiv. Se kartor med laserdata och ortofoto på nästa sida som visar var punkterna finns belägna i det aktuella området.

Studien är uppdelad i två delar. Den första delen är framtagen med programmet Geosecma Arcmap. Studien visar höjdförhållanden i sektion med hjälp av laserdata. Befintlig vegetation kan urskiljas i studien. Den andra delen är framtagen med programmet Sketchup och visar hur bebyggelse inom planområdet kan uppfattas från de olika punkterna. Eventuell vegetation i landskapet tas inte i beaktning.

I studien har schematiska byggnader placerats inom planområdet. I handels/verksamhetsområdet i norr har byggnader getts en höjd av 10 meter. Småhusbebyggelsen har getts en höjd av 8 meter och flerbostadshus i väst och söder har getts en höjd av 16 meter.

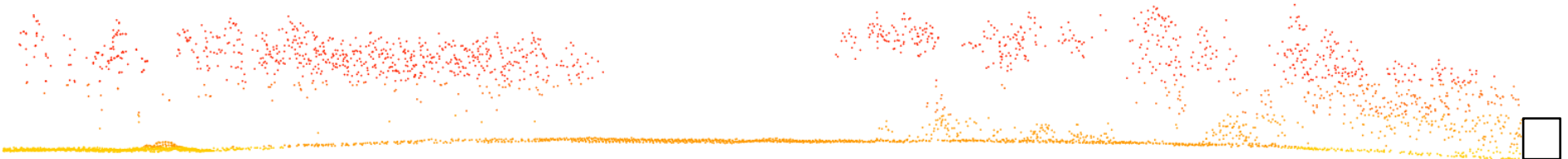

Laserdata

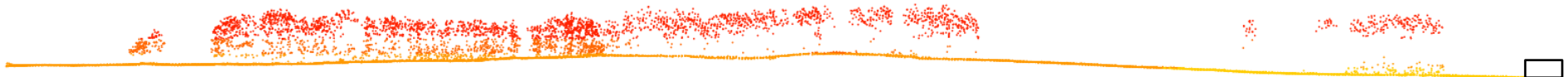
Punkt A: Avstånd: Ca 1030 meter, byggnadshöjd: 10 meter.

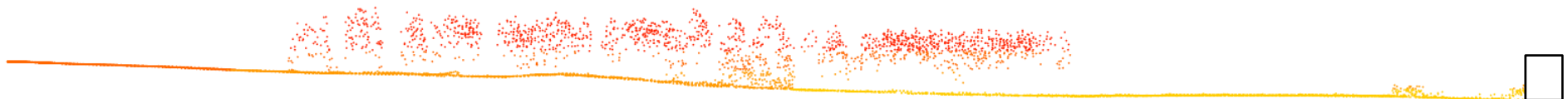
Punkt B: Avstånd: Ca 300 meter, byggnadshöjd: 8 meter

Punkt C: Avstånd: Ca 700 meter, byggnadshöjd: 8 meter

Punkt D: Avstånd: Ca 530 meter, byggnadshöjd: 16 meter

Höjdstudie

Punkt A

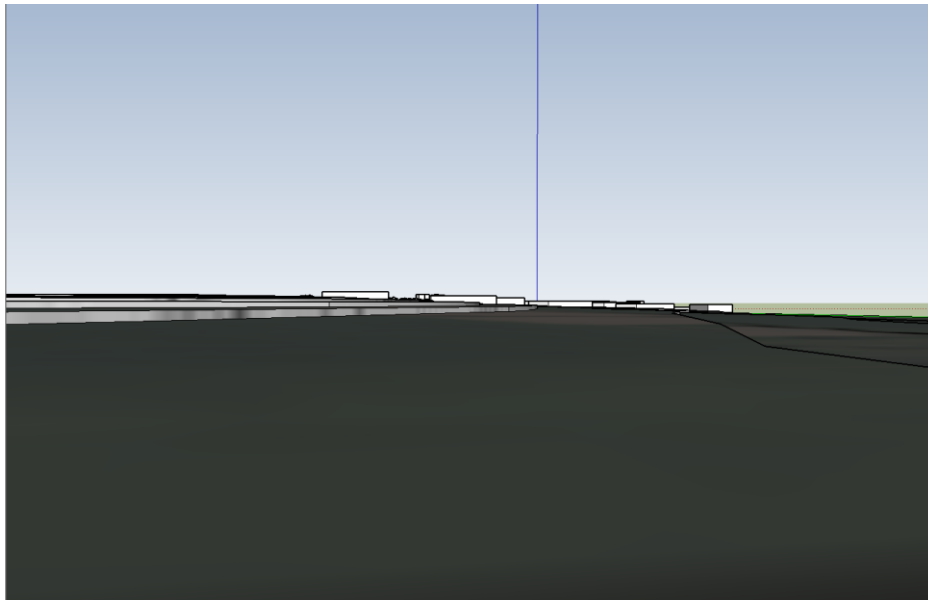
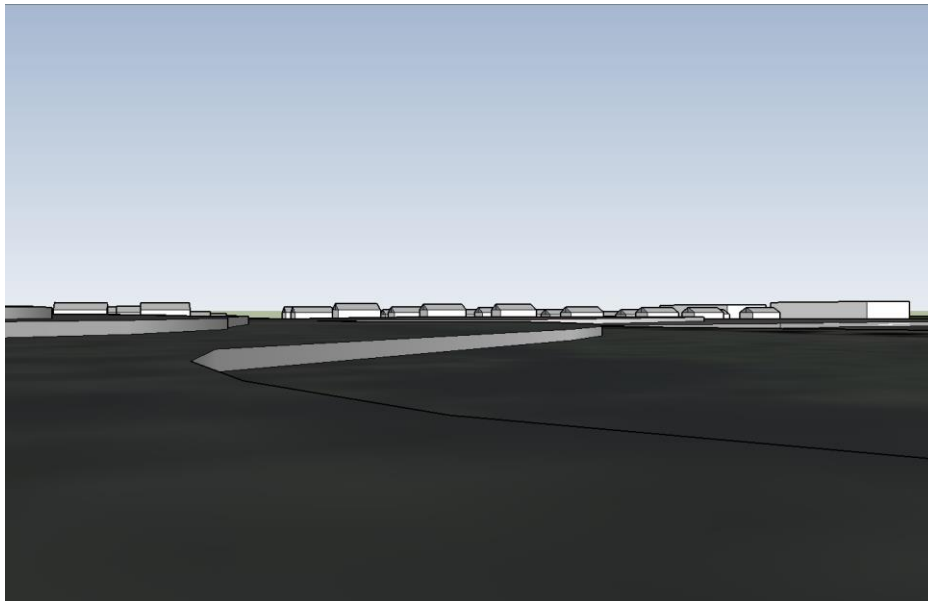

Foto från Lekaryds kyrka

Punkt B

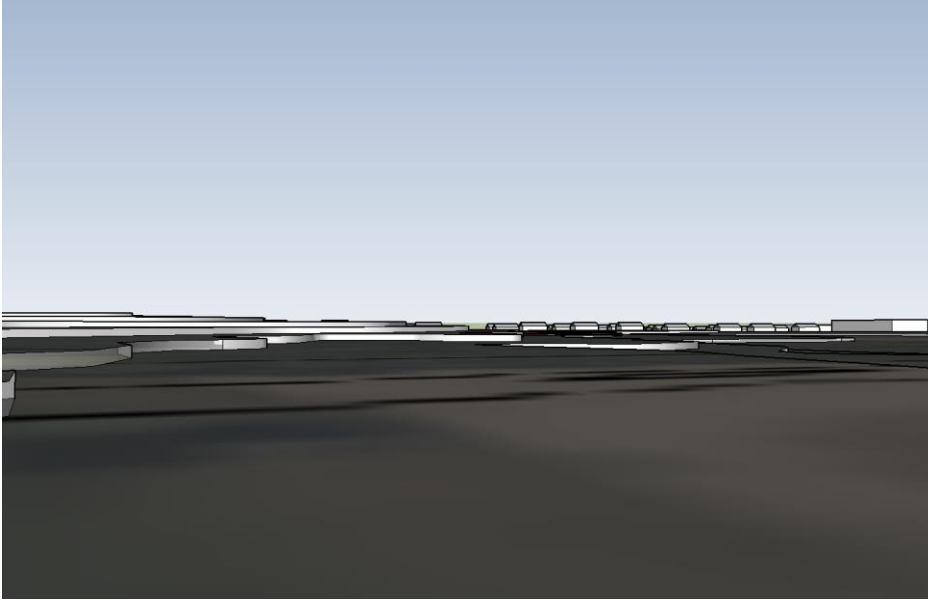

Från punkt A, belägen vid Lekaryd kyrka, kommer planområdet att kunna uppfattas, men på grund av avståndet är bebyggelsen inte dominerande i landskapet. Väg 25 är en fysisk barriär mellan planområdet och punkt A.

På grund av höjdförhållandena kommer en vall utmed väg 25 att ha liten effekt på den visuella upplevelsen.

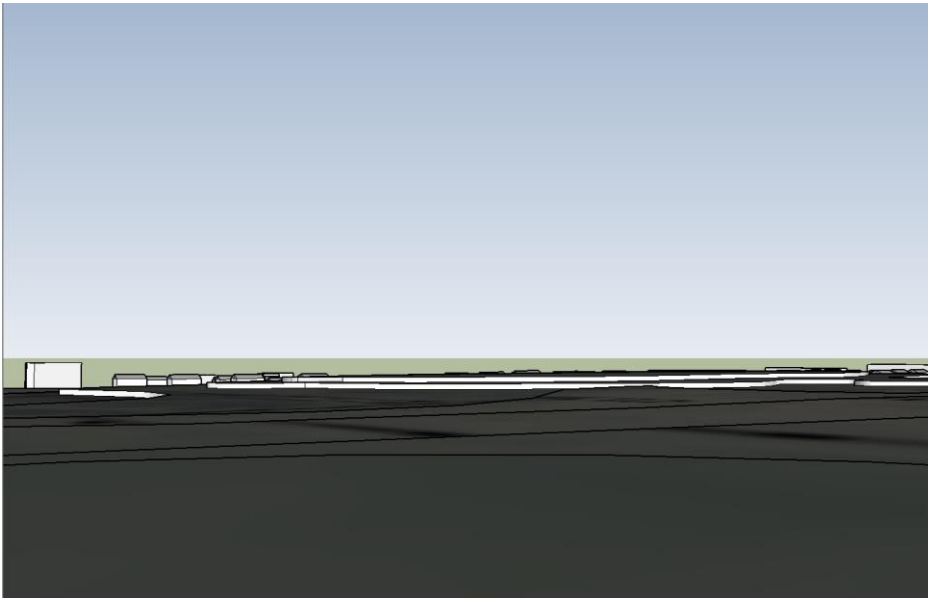
Från punkt B, belägen strax öster om planområdet, kommer småhusbebyggelse och handels/verksamhetsbyggnad att vara synbara. I verkligheten kommer vegetation och eventuell vall öster om planområdet att dölja den nya bebyggelsen.

Punkt C

Från punkt C, belägen vid ridstallet, kommer främst den norra delen av planområdet att vara synligt. Det går att urskilja tak på småhusbebyggelse samt handels/verksamhetsbyggnad. I verkligheten kommer vegetation och eventuell vall öster om planområdet att dölja den nya bebyggelsen.

Punkt D

Från punkt D, belägen centralt vid de öppna markerna i Spåningslanda, kommer planområdet till stor del döljas av den höjd som finns mellan planområdet och punkten D. Om högre bebyggelse medges i den södra delen (16 meter) kommer denna att kunna urskiljas. Vegetation och eventuell vall öster om planområdet kommer att dölja den nya bebyggelsen ytterligare.

Lekaryd, Alvesta

Dagvattenutredning

Status
GRANSKNINGSHANDLING

Beställare
Alvesta kommun

Datum
2019-03-29

Rev
Fyll i datum

Uppdragsansvarig
Susanne Sellin

Handläggare
Axel Sahlin
Hasanain Abulameer

Granskare
Tobias Girhammar

Datum
2019-03-29

Projekt-ID
760422

Mottagare
Alvesta kommun
Mats Fridlund
Centralplan 1
342 80 Alvesta
Sverige

Sammanfattning

ÅF har fått i uppdrag av Alvesta kommun att ta fram en dagvattenutredning som ska ligga till grund för ny detaljplan söder om riksväg 25 och öster om Lekarydsvägen i Alvesta, benämnd som Spåningslanda. Den planerade exploateringen inom utredningsområdet medför att de befintliga åker-, skogs- och ängsmarkerna som idag täcker området bytas ut mot kvartersmark, verksamhet och hårdgjorda ytor.

Enligt direktiv från kommunen ska planerad exploatering inte orsaka ett ökat flöde av dagvatten till recipient, utan ska fördröjas i eller intill detaljplanen. Dagvatten ska fördröjas ytligt i torrdammar och trappdiken för att sedan avledas till sjön Salen som är recipient för dagvattnet.

Vid ett 10-årsregn med 10 minuters varaktighet ökar flödet efter exploatering från 504 l/s till 3344 l/s. Det ökade flödet orsakas av ökad andel hårdgjorda ytor samt en säkerhetsfaktor för framtida klimatförändringar.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Uppdragsbeskrivning.....	1
2	Förutsättningar	2
2.1	Underlag.....	2
2.2	Dagvattenstrategi.....	2
2.3	Hydrologiska beräkningsmetoder	2
2.3.1	Flöden.....	2
2.3.2	Magasinsvolym.....	3
3	Nulägesbeskrivning	3
3.1	Planbeskrivning	3
3.2	Geotekniska förhållanden	4
3.2.1	Markförhållanden	4
3.3	Avrinning	5
3.4	Markavvattningsföretag.....	5
4	Beräknade flöden för befintlig situation	5
4.1	Befintlig situation	5
4.1.1	Markanvändning	6
4.2	Flödesberäkning.....	6
5	Beräknade flöden för planerad situation	7
5.1	Planerad utformning	7
5.1.1	Markanvändning	7
5.1.2	Flöden.....	8
5.2	Magasinsvolym.....	8
5.3	Naturmarksavrinning	9
6	Dagvattenhantering	9
6.1	Allmänna rekommendationer	9
6.1.1	Höjdsättning och översvämningsrisk	9
6.1.2	Miljöanpassade materialval	10
6.2	Dagvattenlösningar	10
6.2.1	Lösningförslag.....	10
6.2.2	Trappat dike	11

6.2.1	Dagvattendamm.....	11
6.2.2	Avskärande diken.....	12
7	Slutsats och rekommendationer.....	13
8	Referenser.....	14

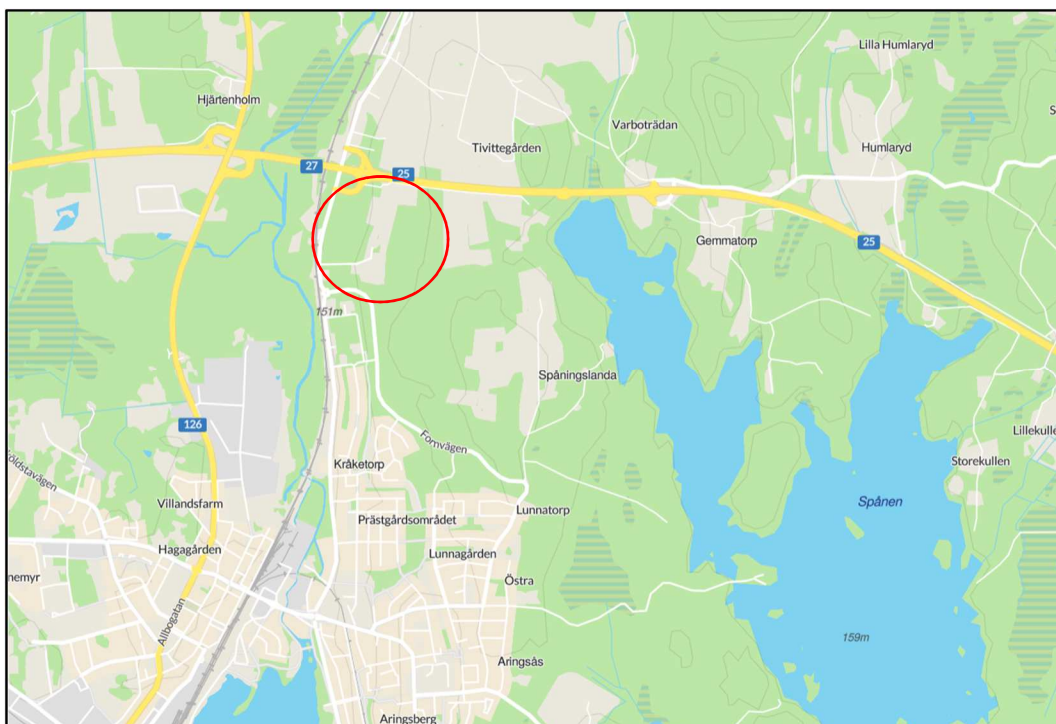

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Alvesta kommun har för avsikt att bereda för nya bostäder, verksamheter, dammar för fördröjning av dag- och dräneringsvatten och nytt gatunät inom området söder om tp Lekarydsvägen.

Den här dagvattenutredningen ska ligga till grund vid arbetet för den nya detaljplanen.

Figur 1. Översiktskarta över planområdet, markerad med en röd cirkel (hitta.se, 2018).

1.2 Uppdragsbeskrivning

ÅF har fått i uppdrag att ta fram en övergripande dagvattenutredning, med förslag till höjdsättning av området för att säkerställa rinnvägar och att inte skada på bebyggelse uppstår vid skyfall.

I denna rapport redovisas:

- Beräknade dagvattenflöden för planområdet innan och efter exploatering
- Ytledes rinnvägar
- Grov struktur för dagvattensystem
- Förslag på dagvattenfördröjning
- Fördröjningsvolym

2 Förutsättningar

2.1 Underlag

Nedanstående underlag från Alvesta kommun har använts i denna utredning:

Underlag	Datum
Grundkarta över Lekaryd (DWG format)	2018-11-30
Strukturplan / plankarta / gränser för detaljplanområde (PDF format)	2018-11-30
Höjdkurvor (DWG format)	2018-12-14
Dagvattenstrategi	

Följande dokument och villkor har använts i denna utredning:

Underlag	Utgivare	Publikationsår
P110	Svenskt Vatten	2016
Skyfallskartering	Länsstyrelsen	
VISS, Vatteninformationssystem Sverige	Länsstyrelsen	
WebbGIS	Länsstyrelsen	
Jordartskarta	SGU	

2.2 Dagvattenstrategi

Beskrivning av Alvesta kommun policy för hantering av dagvatten återfinns i skriften "Dag- och dränvattenhantering vid nybyggnation" daterad oktober 2016.

2.3 Hydrologiska beräkningsmetoder

Flödesberäkningar görs för 10-årsregn med varaktighet på 10 minuter. Hänsyn tas till ökade flöden till följd av klimatförändringarna. För olika återkomsttider förväntas ökningen bli cirka 5 – 30 % vilket ger ett spann på klimatfaktorn för det beräknade regnet på 1,05 – 1,30 (Svenskt Vatten AB). I detta PM används inte klimat faktor vid beräkning av befintlig situation och en klimatfaktor på 1,25 vid beräkning av framtida avrinning efter exploatering.

2.3.1 Flöden

För beräkning av regnintensitet har nedanstående ekvation enligt Svenskt Vatten P110 kap 10.1 använts. Formeln gäller för regnvaraktigheter upp till ett dygn.

$$i_A = 190 * \sqrt[3]{A} * \frac{\ln(T_R)}{T_R^{0,98}} + 2$$

Där:

i_A = regnintensitet [l/s, ha]

T_R = regnvaraktighet [minuter]

A = återkomsttid [månader]

Vid beräkning av dagvattenflöden före och efter exploatering används rationella metoden med regnintensitet enligt Dahlströms formel ovan. Dagvattenflödena beräknas med följande formel. (Svenskt Vatten AB)

$$q_{dim} = A * \varphi * i_A * k$$

Där:

q_{dim} = dimensionerande flöde [l/s]

A = avrinningsområdets area [ha]

φ = avrinningskoefficient [-]

i_A = regnintensitet [l/s, ha]

k = klimatfaktor

2.3.2 Magasinsvolym

Tre fördröjningsanläggningar är planerade för området. Dagvatten måste fördröjas för att inte avleda mer än vad naturmarken idag skulle bidra med. Volymen beräknas med 1.25 klimatfaktor.

För fördröjning till nivå för befintlig situation:

Det går att härleda ett generellt uttryck för magasinsvolymen, V , som funktion av regnet varaktighet, t_{regn} . Erforderlig magasinsvolym erhålls som maxvärdet av ekvationen:

$$V = k * i_{regn} * t_{regn} * A_{red} - K * t_{regn}$$

Där:

V = magasinsvolym [m^3]

i_{regn} = regnintensitet för aktuell varaktighet [l/s ha]

t_{regn} = regnvaraktighet [min]

a_{red} = Reducerad area [ha]

k = klimatfaktor

K = avtappning från magasinet [l/s]

3 Nulägesbeskrivning

3.1 Planbeskrivning

Planområdet är beläget norr om Alvesta och avgränsas av väg 25 och 27 i norr, Fornvägen i sydväst och Lekarydsvägen (väg 736) i väst som löper öster om järnvägen. En översikt överområdet går att se i Figur 2.

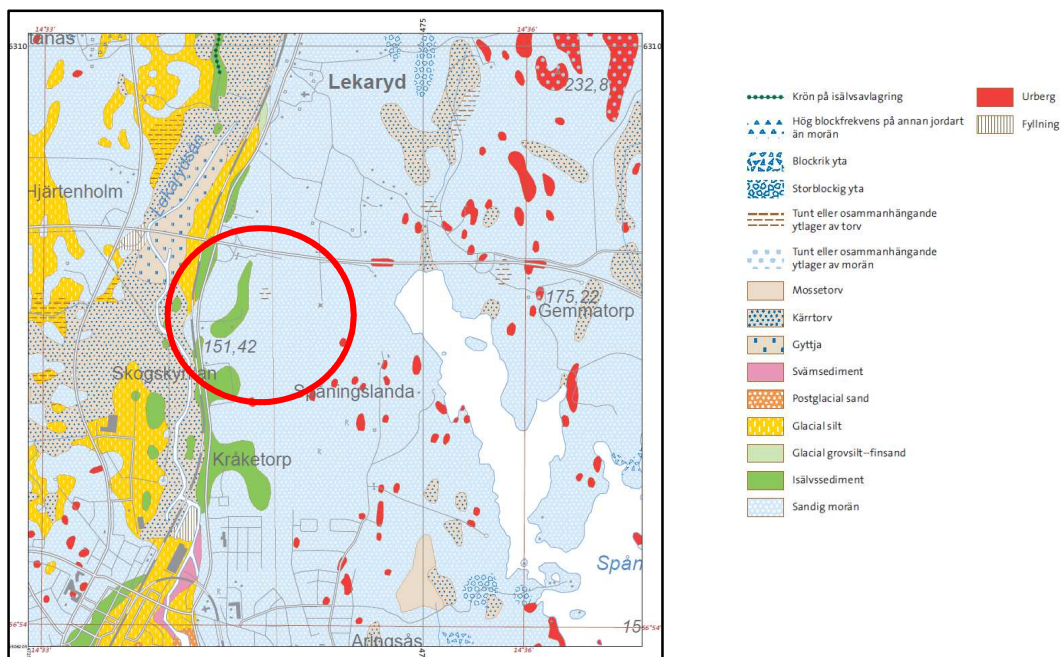
Figur 2. Översiktsbild över planområdet.

Höjderna i området varierar mellan +150 och +170 och lutar väster ut.

3.2 Geotekniska förhållanden

3.2.1 Markförhållanden

Enligt SGU jordartskarta består majoriteten av den naturliga marken i planområdet av sandigmorän, se figur 3. Detta innebär att planområdet har god genomsläpplighet.

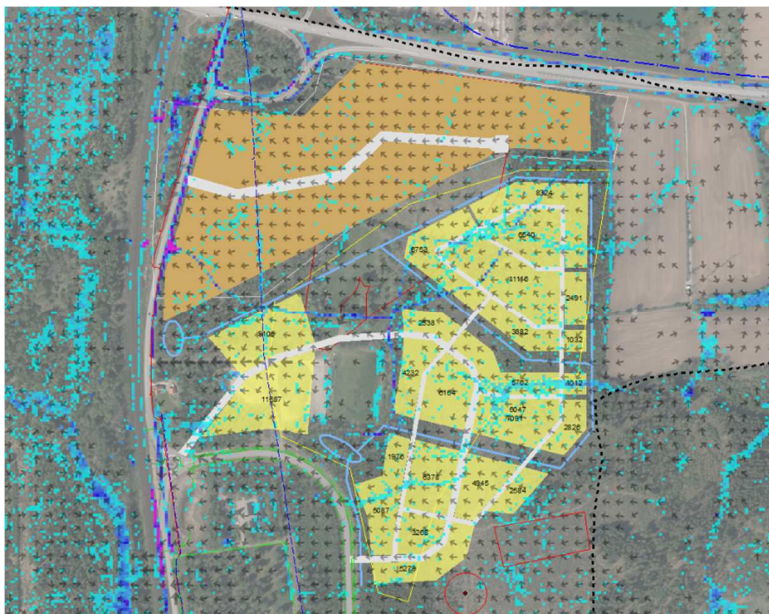

Figur 3. Jordartskarta över planområdet (SGU, 2018).

3.3 Avrinning

Området består idag av ängs-, skogs och åkermark som avvattnas främst genom infiltration genom markyta, ca 10 % rinner längs markytan. I tidigare arbeten utförda av DHI har en skyfallskartering utförts över området vars resultat visas i figur 4.

Figur 4. Befintlig avrinning inom planområdet (DHI).

Avvattningen från området sker igenom en vägtrumma under Lekarydsvägen norr om rondellen. Inloppet till vägtrumman ligger på nivån +150,33 och har en kapacitet över 900 l/s.

3.4 Markavvattningsföretag

Det finns inga dikningsföretag i området.

4 Beräknade flöden för befintlig situation

4.1 Befintlig situation

Området består idag av ängs-, skogs och åkermark, se figur 5.

Figur 5. Befintlig markanvändning för planområdet (ortofoto från VISS 2019)

4.1.1 Markanvändning

Tabell 1 beskriver den befintliga markanvändningen genom att redovisa de separata ytornas totala area, avrinningskoefficienter samt dess reducerade yta.

Tabell 1. Areaberäkning för befintlig markanvändning inom planområdet.

Delområde	Markanvändning	Yta [m ²]	Avrinningskoefficient	Reducerad yta [ha]
A	Äng-, skogs- och åkermark	95800	0,1	0,95
B	Äng-, skogs- och åkermark	69300	0,1	0,69
C	Äng-, skogs- och åkermark	42000	0,1	0,42
D	Äng-, skogs- och åkermark	13900	0,1	0,14
Totalt		221000		2,2

4.2 Flödesberäkning

Flödesberäkningar har utförts enligt ekvationer i avsnitt 2.3.1 samt reducerade ytor enligt tabell 1. Regnintensitet har beräknats med specifikt flöde för ett 10-årsregn med en regnvaraktighet på 10 minuter.

- $i_{10\text{-årsregn},10\text{min}} = 228 \text{ l/s, ha}$

Dagvattenflödet har beräknats utan klimatfaktor för befintlig markanvändning. Resultaten för planområdet redovisas i tabell 2.

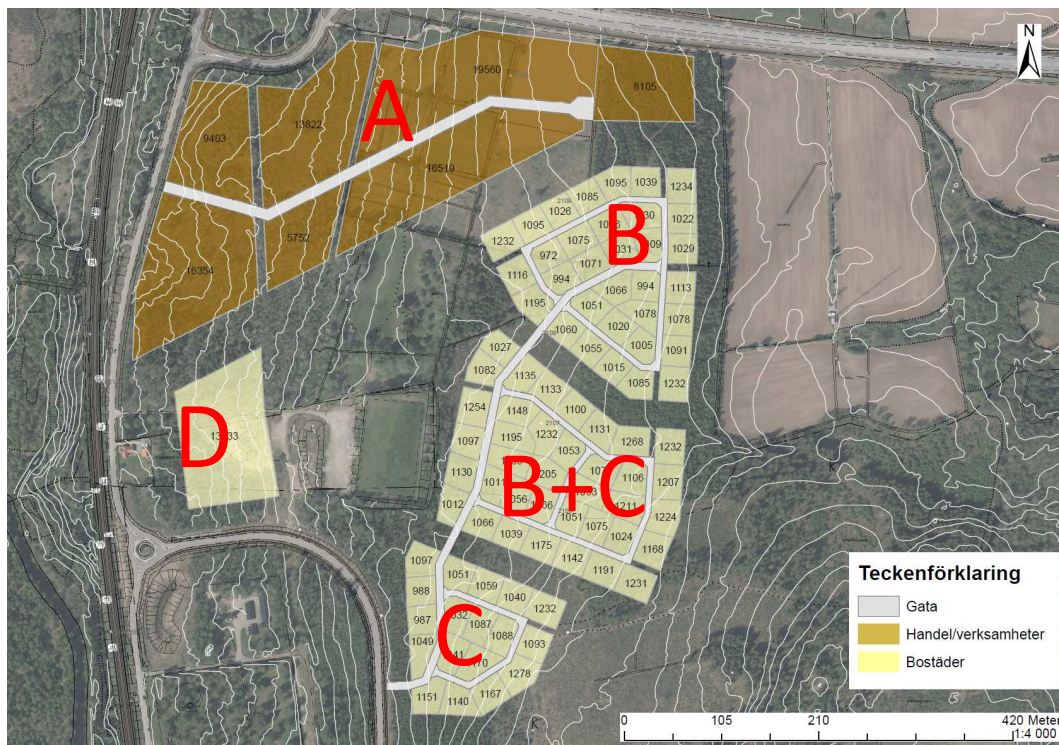
Tabell 2. Beräknade dagvattenflöden för befintlig situation vid ett 10-årsregn.

Delområde	Flöden [l/s]	Flöden [m ³]
	10-årsregn 10 min	10-årsregn 10 min
A	218	131
B	158	95
C	96	57
D	32	19
Totalt	504	302

5 Beräknade flöden för planerad situation

5.1 Planerad utformning

Området kommer efter exploatering bestå av bostäder och verksamheter, se figur 6.

Figur 6. Markanvändning för planområdet efter exploatering.

5.1.1 Markanvändning

Tabell 3 beskriver den planerade markanvändningen genom att redovisa de separata ytornas totala area, avrinningskoefficienter samt dess reducerande yta.

Avrinningskoefficienter är valda utifrån tabell 4.8 i Svenska Vattens publikation P110.

Tabell 3. Areaberäkning för planerad markanvändning inom planområdet.

Delområde	Markanvändning	Yta [m ²]	Avrinningskoefficient	Reducerad yta [ha]
A1	Verksamhet	89500	0,5	4,48
A2	Gator	6300	0,8	0,5
B1	Kvartersmark	60800	0,5	3,04
B2	Gator	8400	0,8	0,67
C1	Kvartersmark	36200	0,5	1,81
C2	Gator	5800	0,8	0,46
D	Kvartersmark	13900	0,5	0,7
Totalt		220900		11,66

5.1.2 Flöden

Översiktliga flödesberäkningar har utförts enligt ekvationer i avsnitt 2.3.1, reducerade ytor enligt tabell 3 samt med en klimatfaktor på 1,25. Regnintensitet har beräknats med specifikt flöde vid ett 10 minuters och 10-årsregn.

- $i_{10\text{-årsregn},10\text{ min}} * 1,25 = 284 \text{ [l/s, ha]}$

Resultaten för dagvattenflöden samt volym redovisas i tabell 4.

Tabell 4. Beräknade dagvattenflöden och dess volym för planerad situation vid ett 10-årsregn med en klimatfaktor på 1,25.

Delområde	Dagvattenflöde [l/s]		Dagvattenflöde [m ³]	
	10-årsregn 10 min		10-årsregn 10 min	
A1	1280		768	
A2	144		86,4	
B1	870		522	
B2	200		120	
C1	520		312	
C2	130		78	
D	200		120	
Totalt	3344		2040	

Vid en jämförelse mellan tabell 3 och 5 kan det tydas att efter exploatering ökar avrinningen från 505 l/s före exploatering till 3344 l/s efter exploatering.

5.2 Magasinsvolym

Enligt kommunens strategi för dagvattenhantering ska flödet från området inte öka efter exploatering vilket innebär att dagvatten måste fördröjas på området innan utsläpp till recipient sker. I Tabell 5 ser vi beräkningar för den magasinsvolym som krävs för att planområdets flöden efter exploatering och med en klimatfaktor på 1,25 ska uppnå detta krav. Magasinsvolymen representerar den volym vatten som ska kunna fördröjas i magasinet. Beräkningarna har utförts i enlighet med formler och antaganden i avsnitt 2.3.2.

Om magasinet förses med strypt utlopp rekommenderas att magasinet dimensioneras för det genomsnittliga utflödet eftersom det varierar med fyllningstiden (Svenskt Vatten P110). Här har erforderlig magasinsvolym dimensionerats efter ett magasin med strypt utlopp.

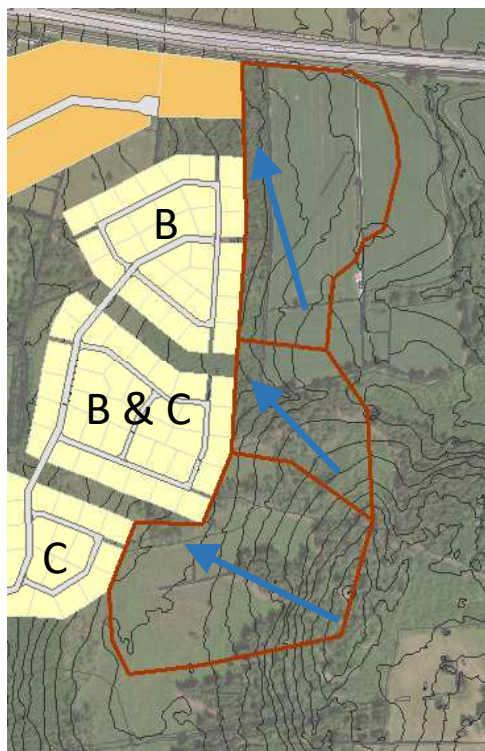
Tabell 5 Beräknad magasinsvolym för planerat planområde.

Delområde	Utföde före exploatering* [l/s]	Reducerad area efter exploatering [ha _{red}]	Erforderlig magasinsvolym, strypt utlopp [m ³]	Varaktighet för Erforderlig magasinvolym [min]
A & D	250	5,67	1030	30
B	158	3,71	685	30
C	96	2,27	420	30
Totalt			2135	

*Motsvarar det maximala tillåtna utflödet ur föreslaget magasin.

5.3 Naturmarksavrinning

Avrinningsområdet som planområdet befinner sig i innehåller även naturmark öster om området där om kring 14 ha skog och jordbruksmark finns uppströms bebyggelsen. Genom avskärande diken längs tomtgränserna går det att leda det tillkommande vattnet mot de grönastråken mellan bebyggelsen och på så sätt leda det igenom planområdet. Areorna presenteras i figur 7 och beräkningarna för de uppkomna flödena presenteras i tabell 6.

Figur 7. Uppströms naturmark som ska ledas igenom området. Uppskattat från Höjdkurvor från grundkarta.

Tabell 6. Avrinning från uppströmsområdena igenom planområdet.

Leds till Grönstråk	Area [ha]	Avrinnings- koefficient	Flöde [l/s]	
			10 årsregn: 285 l/s ha 10 min varaktighet 1.25 klimatfaktor	100 årsregn: 611 l/s ha 10 min varaktighet 1.25 klimatfaktor
Mellan A & B	5,6	0,1	160	342
Mellan B & B/C	2,6	0,1	74	159
Mellan B/C & C	6,4	0,1	182	391
Totalt	13,9		216	892

6 Dagvattenhantering

6.1 Allmänna rekommendationer

6.1.1 Höjdsättning och översvämningsrisk

Vid kraftigare regn än de dimensionerande 10-årsregnen kommer vattnet inte kunna avledas tillräckligt snabbt via det planerade dagvattensystemet på fastigheten. Då måste området vara höjdsatt så att vattnet avrinner från byggnaderna mot områden som kan

översvämmas utan skador på byggnader. Svenskt Vatten rekommenderar att nybyggda fastigheter dimensioneras så att marköversvämningar med skador på byggnader sker mer sällan än vart 100:e år (Svenskt Vatten P110, 2016).

För att förhindra att yt- eller dagvatten rinner in i byggnader måste marken ges en tillräcklig lutning från byggnader. Avrinningen sker då lämpligast i riktning mot gatustrukturen. Dessa avrinningsvägar ska dock ses som sekundära då dagvattnet i förstahand ska omhändertas inom fastigheterna.

En tidigare skyfallskartering utförd av DHI visar på att det inte finns något befintligt instängt område inom utredningsområdet.

Ingen risk finns för översvämning från omkringliggande vattendrag eller sjö då dessa är belägna cirka 20 m lägre än detaljplaneområdet.

6.1.2 Miljöanpassade materialval

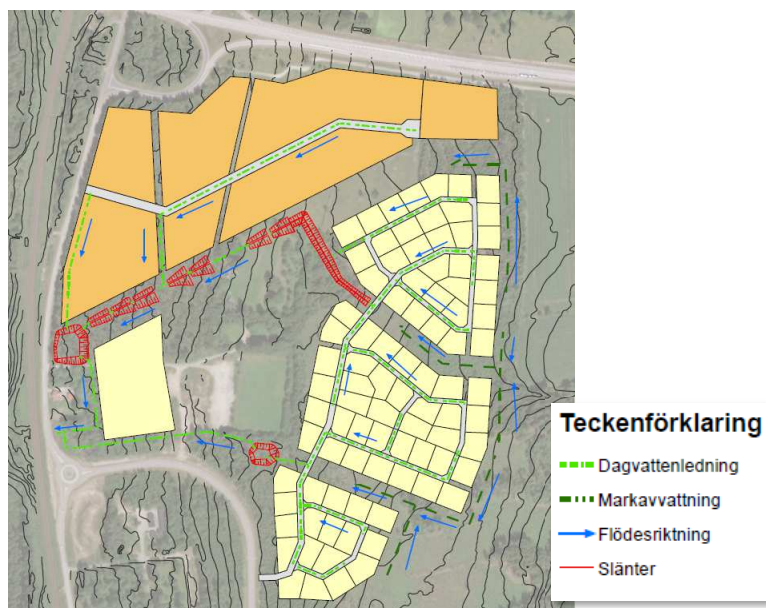
För att minska miljöpåverkan på dagvattnet bör material som inte innehåller miljöskadliga ämnen väljas.

Kända material som avger föroreningar är exempelvis takbeläggning, belysningsstolpar och räcken som är varmförzinkade eller i övrigt innehåller zink. Plastbelagda plåttak avger organiska föroreningar. Planen bör därför inte föreskriva material som ger ifrån sig miljöskadliga ämnen som exempelvis zinktak. Byggvaror bör klara egenskapskriterier som satts upp av branschorganisationer såsom BASTA eller Byggvarubedömningen. För att undvika onödigt tillskott av miljöfarliga ämnen är det viktigt att tidigt se över de materialval som ska användas för byggnation.

6.2 Dagvattenlösningar

6.2.1 Lösningförslag

Som lösning för planområdets dagvattenhantering föreslås att dagvattnet leds via ett ledningssystem i gatorna ut till grönområdena där vattnet släpps ytligt för att fördröjas i diken och dammar som kan ses i bilaga 1 och figur 8. Område C fördröjs i en dagvattendamm i sydväst intill planområdet och leds sedan då det är möjligt ytligt ner mot Lekarydsvägen. Övriga områden (A, B och D) fördröjs med ett trappat dike söder om område A och i en damm vid Lekarydsvägen. Det trappade diket behövs för att minska dammens utbredning och tar vatten ifrån område A och B. Vattnet leds sedan under Lekarydsvägen i en trumma under järnvägen.

Figur 8. Översikt över lösningsförslag. Visas också i Bilaga 1

6.2.2 Trappat dike

Då lutningen för befintlig mark längs med gränsen för industriområdet är i genomsnitt 3% behöver diket utformas som ett trappat dike för att bättre kunna fördröja vatten. Utformningen kan ses som en seriekoppling av flera dammar. Eftersom allt vatten kommer att rinna igenom hela systemet behöver strypningen från samtliga delar ha samma utflödeskrav för att de uppströms magasinerna ska kunna utnyttjas. Följden blir att det uppströms magasinet kommer att fyllas först för att sedan vid max kapacitet bräddas ner till nästkommande trappsteg i diket. Denna bränning kan antingen vara via en bräddningsledning eller över ett överfall. Om man önskar ha fördröjning även av mindre regn kan de övre magasinerna ha en kraftigare strypning som även ger effekt vid mindre regn.

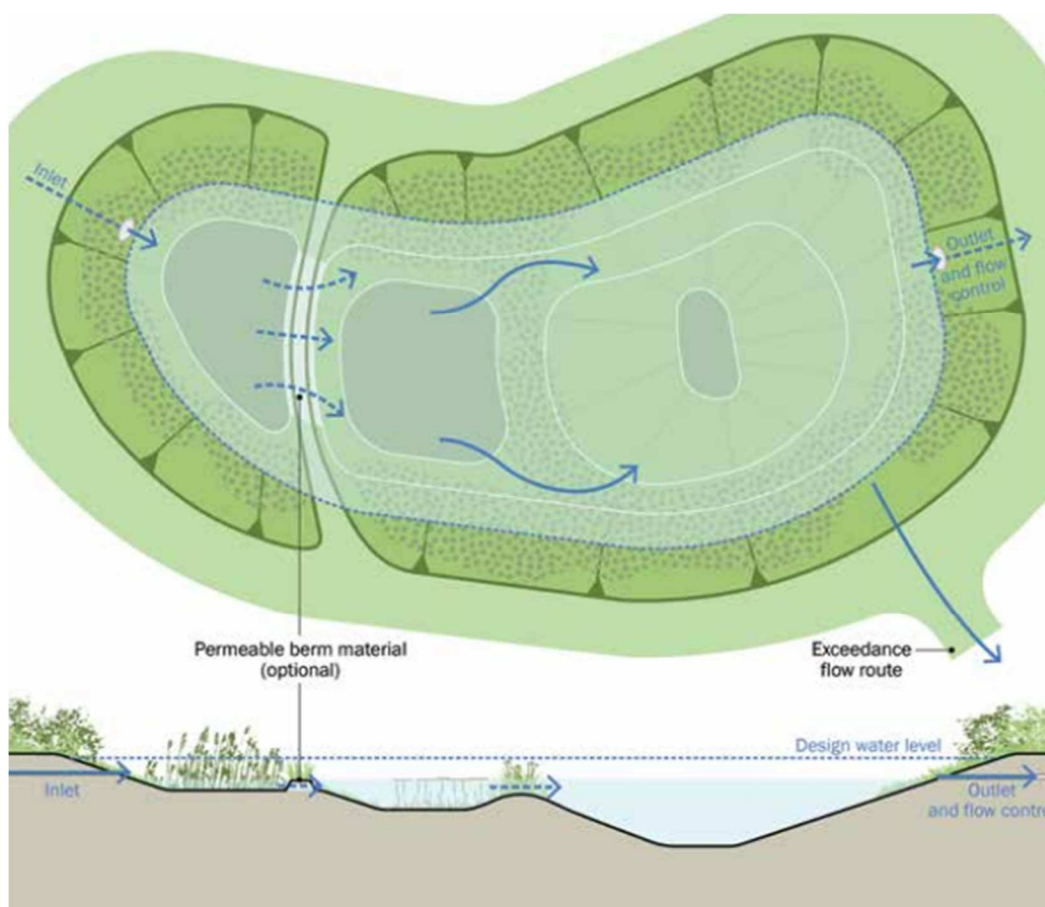
I förslaget presenteras en lösning där volymen har trappats upp i 4 st magasin för område B och 3 st för område A. Dikena föreslås utformas med ett tvärsnitt där reglerdjupet är 1 m, 2 m bottenbredd och slänterna har en lutning av 1:5. För den effektiva volymen för anläggningen behövs alltså en bredd av 12 m men då magasinet anläggs i en slänt kommer bredden av anläggningen att bli större. För fördröjningen från område B som delats upp i 3 delar där varje sektion är 30 m långa blir följden att bredden som mest kommer att vara omkring 25 m på grund av att omgivande mark lutar kraftigt. För att minska bredden kan anläggningen designas som flera kortare steg alternativt att man genom att sänka lutningen och göra en bredare botten kan få till en något smalare anläggning.

6.2.1 Dagvattendamm

En av de vanligaste reningsanläggningarna för dagvatten är dammar. Syftet med en dagvattendamm är att utjämna dagvattenflödet, reducera dagvattnets innehåll från föroreningar samt minska belastningen på recipienten i samband med ökad exploatering i avrinningsområdet. Reningen sker till största del mellan regntillfällena i form av sedimentation och växtupptag. För att en damm ska fungera optimalt ur reningsynpunkt ska den vara långsmal och har inlopp och utlopp placerat i varsin ände av dammen, se figur 9. Förhållandet mellan dammens längd och bredd rekommenderas i CiRIA SuDS

Manual 2015 vara 3:1 om det är ett inlopp och 4:1 eller 5:1 när det finns flera inlopp. En damm kan utformas med eller utan permanent vattenspegel, i detta fall är tanken att en det ska vara en torr damm, alltså utan en vattenspegel. För att underlätta för driften av anläggningen förslås att man vid inloppen anlägger en form av sedimentfälla, där vattnet stannar upp innan det rör sig vidare igenom dammen för att minska driftbehovet och samla större delen av sedimentet vid denna plats. Vidare föreslås att dammbotten utformas med en svag utformad kanalfåra som vattnet rinner längs med vid mindre regn, för att undvika att vattnet sprider ut sig och minskar de tillfällena som torrdammen kommer upplevas som en sumpmark.

Figur 9. Exempel på hur en dagvattendamm med vattenspegel kan designas i plan och profil, CIRKIA 2015. Då vattenspegeln tas bort kommer botten att luta svagt från inloppet till utloppet och har fördelaktigt en permeabel tröskel likt bildexemplet.

Dammen för område A, B och D begränsas i sin utformning av att trumman ut från området har sin vattengång på höjden +150,33 och att markhöjderna i område A kommer begränsa vad för reglennivå dammen kan ha. I lösningsförslag har dammbotten satts till +151,2 och har sin reglennivå till +151,73. För dammen som ska fördröja vattnet från område C finns ingen sådan begränsning och den föreslås därför ha ett tänkt djup av 1 m då dammen är fylld.

6.2.2 Avskärande diken

För att ta hand om vattnet ifrån naturmarken uppströms planområdet föreslås att avskärande diken anläggs längs med plangränsen som leder vattnet mot de naturstråk som bevaras mellan bebyggelsen.

De uppskattade flödena för naturmarksavrinningen kan avledas i ett 1 m bredd dike med 1:4 slänter, vilket innebär att diket skulle behöva vara ungefär 0,25 m djupt. Då gatorna och de in tilliggande tomterna kommer ligga något över befintliga höjder kommer man att ha ytterligare marginal för de tillfällen då regn med längre återkomsttider inträffar och därför bedöms det inte vara en risk att flödet från området uppströms planområdet kommer skada fastigheterna.

Vägtrumorna som placeras under vägen som går över naturstråken (markerade i figur 10) är däremot viktiga att deras kapacitet och vägens utformning bidrar till att om flödet överstiger kapaciteten eller om trumman blockeras ska det fortfarande vara möjligt att ha framkomlighet på vägen ovan då det är den enda vägen in till området.

Figur 10. De markerade sträckorna behöver ha välfungerande vägtrummor för att säkerställa att vatten inte rinner upp på vägen.

7 Slutsats och rekommendationer

Avrinning från planområdet kommer att öka vid exploatering, från 504 l/s till 3344 l/s vid det dimensionerande regnet. Då måste dagvatten fördröjas för att inte avleda mer än vad naturmarken idag skulle bidra med. Detta betyder att det krävs en fördröjningsvolym på totalt 2135 m³. Volymen föreslås fördröjas i torrdammar i området vilket även medför att anläggningarna bidrar med rening av dagvattnet.

8 Referenser

alltimark.se

CIRIA. The SuDs Manual, 2015

<https://www.havochvatten.se/hav/vagledninglagar/vagledningar/miljokvalitetsnormer/miljokvalitetsnormer.htm> (2018-02-05)

Alvesta kommun krav på dagvatten

http://www.alvesta.se/contentassets/3164b5217c774c2b9110ad6b538dcb7b/dag--och-dranvattenhantering-vid-nybyggnation_oktober_2016.pdf
(2018-03-28)

Vattenkartan VISS

<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399>
(2018-01-07)

Detaljplan för Spåningslanda 4:3 m.fl., norra delen (etapp 3, del 1) i Alvesta tätort

UTLÅTANDE

SAMMANFATTNING

Planförslaget har varit utställt för granskning under tiden 2019-05-22 – 2019-06-12. Under samrådstitiden har 4 yttranden utan erinran och 5 yttranden med synpunkter inkommit.

Sammanfattningsvis har inkomna synpunkter berört biotopskydd, ianspråktagande av jordbruksmark, beaktande av farligt godsleder, beaktande av fiberanläggningar, utformning av kvartersmark samt disposition av kvartersmark och gator inom planområdet.

Inkomna synpunkter har inte föranlett ändring av planförslaget. Inför antagandet har planområdet begränsats enligt plankartan som hör till antagandet.

Inkomna synpunkter har närmare redovisats nedan samt här kommenterats och bemötts.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta att:

- Förslag till detaljplan för Spåningslanda 4:3 m.fl., norra delen (etapp 3, del 2) antas enligt 5 kap. 27 § plan- och bygglagen
- Detaljplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan

PLANENS SYFTE

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för bostäder, handel och verksamheter i ett attraktivt läge med god åtkomst till väg 25/27 och närhet till Spånens rekreativområde.

REDOGÖRELSE FÖR GRANSKNINGEN

Under granskningstiden har planhandlingarna funnits tillgängliga i Kommunhuset, Centralplan 1, Alvesta, på Biblioteket i Alvesta och på kommunens webbplats www.alvesta.se/planer. Samtliga direkt berörda sakägare och remissinstanser har fått fullständiga handlingar.

INKOMNA YTTRANDE I ÄRENDET

Yttranden utan erinran:

Lantmäteriet

Nämnden för myndighetsutövning

Polisen

E.ON

Yttranden med synpunkter:

Länsstyrelsen

Värends Räddningstjänst

Alvestaalternativet

Dansjö gård

Wexnet

De inkomna synpunkterna redovisas här i sammanfattad form.

Länsstyrelsen KronobergSammanfattning

Länsstyrelsen har inga invändningar avseende de frågor som kan vara överprövningsgrundande enligt 11 kap 10 § PBL, men vill påpeka att planförslaget fortfarande innehåller ouppklarade frågor, som kan försvåra ett genomförande av detaljplanen.

Naturvärden

I den norra delen av planområdet finns ett flertal stenmurar, som Alvesta kommun har ansökt om dispens från biotopskyddet för. Ansökan har kompletterats för att även omfatta diken inom området. Beslut i ärendet har ännu inte fattats, om kommunen får dispens från biotopskyddet.

Länsstyrelsen påpekade i samrådsyttrandet för detaljplanen, att det i planförslaget saknades alternativa lösningar till att ta bort stenmurarna och att mer hänsyn bör tas till småbiotoperna. Biotopskyddet syftar bland annat till att bibehålla biologiska strukturer i landskapet. De ska inte bara ses som enskilda element, utan också hur de ingår i en helhet i landskapsperspektivet. I detta fall finns stenmurar som utifrån sitt tydliga ruttmönster skapar småskaliga ytor med jordbruksmark, vilket i sin tur leder till skrymslen och linjära gröna passager, vilka sannolikt kan nyttjas som skydd av den mindre faunan. Stenmurarna borde ses som en kvalitet inom planområdet, bibehållas och lyftas fram. Några alternativa lösningar eller försök till anpassning till murar och diken har inte gjorts i planförslaget efter samrådet.

Länsstyrelsen vill erinra om att detaljplanen, i det fall att dispens inte lämnas för att göra ingrepp i stenmurar och/eller diken, inte kommer bli möjlig att genomföra. Kommunen bör i första hand se över utformningen av området som berörs och i andra hand avvakta med att antaga detaljplanen, tills beslut om biotopskyddet är fattat.

Fornminnen enligt 2 kap kulturmiljölagen

Länsstyrelsen framhåller att kommunen bör se över hur stensättningen i söder redovisas på plankartan. Utan förklarande text i legenden eller tydligare markering, är det svårt att utläsa av kartan vad som gäller i området.

Kommentar

Alvesta kommun har utformat detaljplanen med ett förhållningssätt att bevara särskilt skyddsvärda områden, men skapa så stor nytta som möjligt med övrig mark. Området är kuperat, varför omfattande markingrepp krävs och ingrepp runt ex. stenmurar gör att murarna ej bedöms vara möjliga att bevara. Lansspråktagande av marken runt biotoperna (diken och stenmurar) har inte bedömts väga

tyngre än nyttan för samhällsutveckling. Om marken runt biotoperna bearbetas förfaller även nyttan med biotoperna, då de är skyddade i ett sammanhang (jordbruksmark).

Inför antagandet har planområdet begränsats till delar som inte berörs av jordbruksmark.

Alvesta kommun noterar Länsstyrelsens önskemål om redovisning av fornlämning på plankartan, men anser att plankartan är mycket tydlig i det avseendet.

Värends räddningstjänst

Alvesta kommun åberopar Älmhults riskanalys samt riskanalysen för Sjöparken för det aktuella området. Räddningstjänsten utesluter inte att båda rapporterna är tillämpbara.

Den som åberopar dem bör dock vara medveten om att lokala skillnader kan påverka hur pass väl analyserna är tillämpbara i det aktuella fallet. Räddningstjänsten kan inte med säkerhet bedöma rimligheten avseende avstånden till farligt gods lederna samt nyttan/behovet av de beskrivna skyddsåtgärderna.

Kommentar

Alvesta kommun gör bedömningen att rimlig hänsyn har tagits till farligt godsleder och att den undersökning som gjorts är tillräcklig för att säkerställa att betydande olägenhet inte uppstår inom planområdet samt att risknivån därför betraktas ligga på en acceptabel nivå.

Alvesta alternativet

Alvestaalternativet framför i sitt yttrande att området i norr fram till väg 25 är gammal kulturmark som är del av den gröna lunga som möter trafikanter på väg till och från eller förbi Alvesta. Den marken utgör gammal kulturbygd och är del av det välkomnande gröna Alvesta som de vill uppvisa för människor i nutid samt bevara för kommande generationer.

Trafik

Alvestaalternativet framför att trafiken från och till området är avgörande för hela områdets utformning och kräver en noggrann analys med förbättringar. Bostäder, matarvägar, parkeringar, cykel- och promenadstråk skall lokaliseras optimalt ur trafiksäkerhets- och boendemiljöperspektiv. Det i detaljplan fastställda tankstället vid Lekarydsvägen och dess inverkan på trafiken bör också redovisas i detaljplanen för Spåninglanda 4:3.

Alvestaalternativet anser att all trafik till bostäderna bör ledas in via en gemensam in- och utfart. Om inte Fornvägsrondellen kan byggas om för en 4:e påfart från Spåninglanda bör istället Lekarydspåfarten mot väg 25 göras om till en rondell med påfart från Spåninglanda.

Bostäder

Detaljplanen uppvisar skilda infarter till flerbostadshusen respektive villa/ småhusområdet. Detta anser Alvestaalternativet skapar integrationsproblem synliga redan på planeringsstadiet och anser att boendet bör integreras. Flerbostadshusens läge är integrationshämmande för området, då utformningen avskiljer den västra delen från den östra. Det skapas en barriär och social skiktning mellan

flerbostadshusen och låghusområdet. Om detaljplanen utformas med en total integrering av flerbostadshus, småhus och villor bildas en gemenskap för alla invånare i området. Ompröva höghustanken och skapa ett integrerat område med lägre flerbostadshus. Bullret från järnvägen stör mest i västra delen av området, där höghusen planeras. Ett höghus är mer utsatt för buller, då en bullervall inte kan skydda de högre delarna av husen. Bullervallar bör skapas både mot väster och mot norr.

Sammanfattningsvis anser Alvestaalternativet att detaljplanen bör omarbetas med lägre flerbostadshus och en integrerat boende över hela området

Verksamheter

Alvestaalternativet föreslår att verksamhetsområdet som föreslås i detaljplanen ska tas bort. Alvestaalternativet anser att Alvesta kommun behöver koncentrera ansträngningarna för att få ekonomi i Orrakullens företagspark innan ytterligare stora omfattande investeringar görs i mark för verksamheter.

Alvestaalternativet anser att ianspråktagande av jordbruksmark inte kan anses tillgodose ett väsentligt samhällsintresse, då verksamhetsområden kan placeras på ett flertal platser i kommunen. Däremot anser Alvestaalternativet att byggande av bostäder tillgodoser samhällsintressena, samtidigt som man inte behöver ta i anspråk brukningsbar jordbruksmark

Alvestaalternativet anser vidare, att skyltar etc. i närheten till det känsliga riksintresseområdet för kulturmiljövård är ytterligare ett motiv för att inte förlägga verksamhetsmark enligt planförslaget. Vidare anses bostäder och verksamheter inte bör placeras intill varandra.

Skola

Frågan om framtida placering av en F6-skola bör tas i beaktande i detaljplanen för Spåningslanda 4:3.

Kommentar

Trafik

Flera alternativ har diskuterats vid utformning av planförslaget. Bedömningen är att en ombyggnation av Fornrondellen ej är möjlig. Vidare behövs flera infarter till området för att dels skilja på trafikslag dels fördela trafiken samt möjliggöra en kostnadseffektiv gatustruktur och skapa mindre trafikintensiva gator.

Bostäder

Platsens förutsättningar med riksintresse för kulturmiljövård, bulleralstrande infrastruktur, farligt gods-leder samt topografiska situationen med sluttning mot väster gör sammantaget att blandad bebyggelse med flerbostadshus i 4-6 våningar och småhus inte har bedömts lämpligt att blanda. Möjligheten finns inte att möjliggöra för småhus i västra kvartersmarksytan och därmed står valet mot annan markanvändning. Sammanfattningsvis har det bedöms mest lämpligt att möjliggöra för flerbostadshus på denna yta. Ambitionen är att skapa blandade upplåtelseformer och bostadstyper inom de östra bostadskvarteren. Kommunen kan möjliggöra flerbostadshus i samband med markanvisning i genomförandeskedet.

Verksamheter

Alvesta kommun har behov av planberedskap för såväl bostäder som verksamhetsmark. Om kommunen väljer att ha flera verksamhetsområden färdigställda finns förutsättningar att styra etablering till mest lämplig plats. Marken som avsätts för handel, kontor och verksamheter bedöms kunna anpassas väl till riksintresset för kulturmiljövård, en uppfattning som Länsstyrelsen delat.

Inför antagandet har planområdet begränsats till delar som inte berörs av jordbruksmark.

Skola

Förskola möjliggörs i granskningsförslaget i den södra delen av planområdet. Att möjliggöra för skola inom planområdet har tidigare varit under diskussion. Se beslutsunderlaget Svar om motion för ärende SBN 2019-02-12 § 18.

Dansjö gård

Dansjö gård, som arrenderar jordbruksmark inom och i anslutning till planområdet, framför i sitt yttrande att de anser att åkermarken och betesmarken som finns i området, i enlighet med bifogad karta, inte bör bebyggas. Vidare framförs att stenmurar och diken i anslutning till jordbruksmarken omfattas av biotopskydd.

Dansjö gård menar att planerna i Spåningslanda direkt går emot Sveriges livsmedelsstrategi och att det finns gott om skogsmark som kan bebyggas i första hand. Jordbruksmark i god hävd skapar biologisk mångfald som är viktig för klimatet och ianspråktagande av jordbruksmarken medför direkt en negativ klimatpåverkan.

Dansjö gård anser att Alvesta kommun måste vara konsekventa vad gäller byggnation på jordbruksmark och framför att markägare i närområdet blivit nekade att uppföra hus på sådan mark.

Kommentar

Inför antagandet har planområdet begränsats till delar som inte berörs av jordbruksmark.

Wexnet

Wexnet framför att fiberanläggningar inom området kan påverkas av planens genomförande.

Kommentar

Noteras

Sammanfattning och förslag till beslut: **Se inledningen.**

2020-04-20

Patrik Karlsson
planchef

Fastighetsbeteckning	Andel	Ägare / Innehavare, adress	Annat
Spåningslanda etapp 3 FASTIGHET INOM PLANOMRÅDET LEKARYD 9:2		ALVESTA KOMMUN CENTRALPLAN 1 34280 ALVESTA	
		PETRA DÜWELHENKE CHARLOTTENSTRASSE 105 30449 HANNOVER TYSKLAND	Byggnad på ofrigrund
LEKARYDS-NYHEM 1:1		ALVESTA KOMMUN CENTRALPLAN 1 34280 ALVESTA	
LEKARYDS-NYHEM 1:2	1/2	Hannu Nevala LEKARYD TRÄLLEBORG 1 34292 ALVESTA	
	1/2	Johanna Ljungqvist LEKARYD TRÄLLEBORG 1 34292 ALVESTA	
SPÅNINGSLANDA 4:3		ALVESTA KOMMUN CENTRALPLAN 1 34280 ALVESTA	
		ALVESTA RIDKLUBB SPÅNINGSLANDA 34235 ALVESTA	Byggnad på ofrigrund
FASTIGHET UTANFÖR PLANOMRÅDET			
LEKARYD 9:7	1/4	Margareta Arvidsson HJORTSBERGA LUGNET 1 34293 HJORTSBERGA	
	1/4	Kjell Arvidsson HJORTSBERGA LUGNET 1 34293 HJORTSBERGA	
	1/4	Evert Nilsson DANSVÄGEN 12 35245 VÄXJÖ	
	1/4	Lisbeth Nilsson DANSVÄGEN 12 35245 VÄXJÖ	
LEKARYD 9:18		Eddie Helle Johansson LEKARYD BOCKABODA 1 34292 ALVESTA	
LEKARYD 9:23		VÄXJÖ KOMMUN BOX 1222 35112 VÄXJÖ	
SPÅNINGSLANDA 4:5		Alvesta församling BOX 177 34222 ALVESTA	
SPÅNINGSLANDA 5:8		Alvesta församling BOX 177 34222 ALVESTA	

Till förmån för LEKARYDS-NYHEM 1:1		ALVESTA KOMMUN CENTRALPLAN 1 34280 ALVESTA
Till Last för LEKARYDS-NYHEM 1:2	1/2	Hannu Nevala LEKARYD TRÄLLEBORG 1 34292 ALVESTA
	1/2	Johanna Ljungqvist LEKARYD TRÄLLEBORG 1 34292 ALVESTA
Serv 2 Till förmån för ALVESTA 14:1		Avtalssevitut, SE BESKRIVNING 07-IM1-61/145 ALVESTA KOMMUN CENTRALPLAN 1 34280 ALVESTA
Till förmån för		61/145
Till Last för LEKARYDS-NYHEM 1:1		ALVESTA KOMMUN CENTRALPLAN 1 34280 ALVESTA
Serv 3 Till förmån för ALVESTA 11:1		Officialsevitut, RÖJNINGSRÄTT 0764-07/31 Staten Trafikverket 78189 BORLÄNGE
Lr 1 Till förmån för		Ledningsrätt, VATTEN 0764-13/56 ALVESTA KOMMUN
Till Last för SPÅNINGSLANDA 4:5		Alvesta församling BOX 177 34222 ALVESTA
Lr 2		Ledningsrätt, VATTEN-SPILLVATTENLEDNINGAR 0764-10/49
Till förmån för ALVESTA 12:7		ALVESTA KOMMUN CENTRALPLAN 1 34280 ALVESTA
Lr 3 Till förmån för ALVESTA 15:8		Ledningsrätt, STARKSTRÖM 0764-95/51 ALVESTA ELNÄT AB BLÄDINGEV 22 34236 ALVESTA
Lr 4 Till förmån för ALVESTA 14:41		Ledningsrätt, STARKSTRÖM 0764-93/14 ALVESTA ELNÄT AB BLÄDINGEV 22 34236 ALVESTA
Jaktarrende 1		Engaholms Godsförvaltning AB Box 121 342 22 Alvesta
Jordbruksarrende 1		Magnus Aaby-Ericsson Dansjö Gård 342 92 Alvesta
Lägenhetsarrende 1		

Schäferhundklubben Alvesta
Lekaryd Planen 1
342 92 Alvesta

RÄTTIGHET UTANFÖR PLANOMRÅDET

Serv 4

Till förmån för
ARINGSÅS 15:1

Till Last för
SPÅNINGSLANDA 5:8

Till Last för
SPÅNINGSLANDA 4:5

Lr 5

Till förmån för

Till Last för
SPÅNINGSLANDA 4:5

Lr 6

Till förmån för

Officialservitut, FÖDRÖJNINGSMAGASIN 0764-13/56

ALVESTA KOMMUN
CENTRALPLAN 1
34280 ALVESTA

Alvesta församling
BOX 177
34222 ALVESTA

Alvesta församling
BOX 177
34222 ALVESTA

Ledningsrätt, VATTEN 0764-13/56

ALVESTA KOMMUN

Alvesta församling
BOX 177
34222 ALVESTA

Ledningsrätt, VATTENLEDNING MM 0764-05/48

VÄXJÖ KOMMUN

2019-05-21

